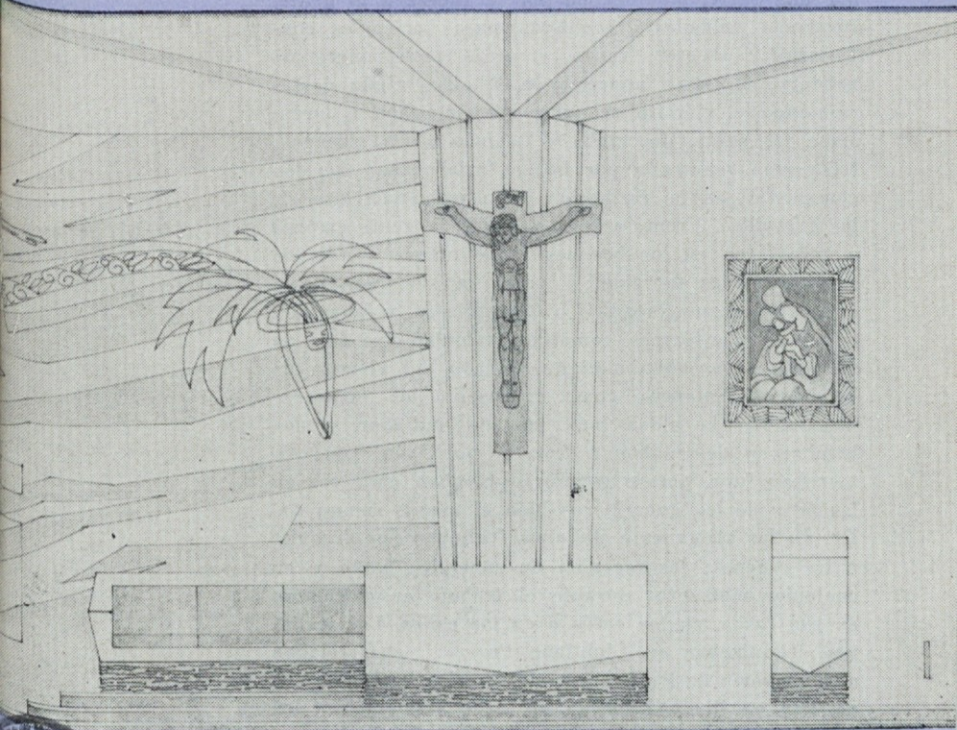

D 59961

duhovno življenje

la vida espiritual
avgust 1974 - 41. letnik

Eslovenia durante la segunda guerra mundial

El juego de los comunistas y los ocupantes contra el pueblo esloveno

De este modo empezó el juego concertado con el fin de aniquilar al pueblo esloveno fuerte por su integridad religiosa, moral y nacional. Los comunistas por una parte, movilizaban por la fuerza a la gente, formando unidades guerrilleras, para las cuales confiscaban alimentos, ropas y otras provisiones. Al retirarse los rojos aparecía en la aldea algún destacamento del ejército ocupante que saqueaba e incendiaba las casas, deportaba y fusilaba a los aldeanos, todo como represalia por haber "colaborado" con los comunistas en la formación y aprovisionamiento de las guerrillas. Frente a tales ataques, la gente empezó a refugiarse en los bosques y montañas, y allí los comunistas los forzaban a unirse a sus filas. Otra cara del mismo juego: los guerrilleros volaban un tramo de vías férreas, cometían cualquier otro acto de sabotaje o mataban a algún soldado del ejército de ocupación. Entonces, como represalia, los invasores incendiaban la aldea más cercana, mataban a los hombres o deportaban a toda la población. Los que lograban huir, por lo común terminaban otra vez en las filas de los guerrilleros bajo el mando comunista. Pronto los alemanes e italianos fusilaban por desquite a los rehenes; los recogían en cualquier parte y en cualquier momento: durante el trabajo en el campo, en sus casas, en los cafés o en las calles. Los italianos organizaban en Ljubljana "razzie" encarcelaban a la mayoría de los hombres del barrio. A algunos los dejaban en libertad (hasta el turno siguiente) y los demás eran deportados.

ARGENTINSKEGA PREDSEDNIKA GENERALA JUANA DOMINGA PERONA

V ponedeljek, 1. julija ob 13.15, je v vladnem dvorcu v Olivosu umrl predsednik Argentine general Juan Domingo Perón. Naslednji dan je bila v buenosaireški katedrali maša zadušnica, ki so se je udeležili nova državna predsednica Maria Estela Martínez de Perón, pokojnikova žena, člani vlade, senatorji in poslanci, člani diplomatskega zbora, predstavniki strank in organizacij in velika množica ljudstva. Sveto opravilo, ki ga je daroval buenosaireški nadškof in argentinski primas kardinal Antonio Caggiano, so prenašale vse radijske in televizijske postaje. V mašnem govoru je kard. Caggiano med drugim dejal:

Prevzema me silno ganotje. Smrt predsednika Perona je pretresla ves argentinski narod. Ob božjem oltarju so človeške besede odveč, božja beseda pa ne sme manjkati. Ob skrivnosti smrti je ravno božja beseda tista, ki osvetljuje, tolaži in lajša bolečino.

Povedati moram ob tej priložnosti, da je general Perón pred smrtjo pri polni zavesti prejel svete zakramente, za katere je sam prosil. Odkar je bival v predsedniškem dvorcu v Olivosu, je pogosto prejemal sv. obhajilo pri nedeljskih mašah, katerih se je zmeraj in pobožno udeleževal.

Kardinal je poudaril pokojnikova prizadevanja za narodno edinstvo in obnovo dežele. Iskal in dosegel je dialog s političnimi voditelji in zblížal je podjetnike in organizirano delavstvo, da bi skupaj reševali pereča vprašanja. Odklonil in obsodil je nasilje in terorizem in prizadevanja tistih, ki skušajo zrušiti strukture in ustavnove republike in jih nadomestiti z nekakšnim državnim socializmom, ki je materialističen in brezbožen.

Kardinal Caggiano je povabil k molitvi za dušni blagor pokojnika in za razsvetljenje argentinskega naroda, da bi se vsi zavedli potrebe in nujnosti po edinosti in nadaljevali s plemenitim prizadevanjem za resnično osvobodjenje domovine vsakega sovraštva, nasilja in organiziranega terorizma ter dosegli blaginjo in mir za argentinski narod.

Pavel VI.:

Krst je zaveza za vse življenje

Kristus živi v našem življenju. kadar poslušamo njegovo božjo besedo, kadar mislimo nanj, kakšen naj bi bil! On kot Bog, kakšen v naši človeški podobi, kakšen naj bi bil njegov značaj. Kristus živi v našem življenju posebno po obhajilu in v upanju, da se bomo z njim sešli pri Očetu...

Večkrat med letom se spominjamo Jezusove življenjske drame. Smrti. Vstajenja. Njegove smrti in vstajenja smo deležni tudi mi. Naše življenje umira in vstaja po veri v Jezusa Kristusa in **po krstu** v Jezusu Kristusu. Vera in krst se med seboj dopolnjujeta in nas „opravičujeta“. Sv. Pavel piše: „Vsi ste otroci božji po veri v Jezusa Kristusa. Kajti vsi, ki ste bili v Kristusu krščeni, ste Kristusa oblekli“ (Gal 3, 26-27). In v pismu Rimljanom: „Ali ne veste, da smo vsi, ki smo bili krščeni v Jezusa Kristusa, bili krščeni v njegovo smrt? Pokopani smo bili torej z njim po krstu v smrt, da bi tako, kakor je Kristus vstal od mrtvih v slavo Očetovo, tudi mi zaživelimo novo življenje. Kajti če

smo z njim bili zraščeni v podobnosti njegove smrti, bomo tudi v podobnosti njegovega vstajenja. Kakor je on vstal od mrtvih v slavo Boga Očeta, tudi mi zaživimo novo življenje... Zavedajte se torej, da ste mrtvi za oreh, živi pa za Boga v Jezusu Kristusu“ (Rimlj 6, 3-11).

Ta nauk je začetek in temelj našega krščanskega gledanja na življenje in na svet. Zaslužil bi dolgo, dolgo razlago. Omejimo se vsaj na najvažnejšo nalogo, ki smo jo sprejeli pri krstu. Ta naloga se imenuje življenjska pogodba ali zaveza z Bogom, ali zavest osebne odgovornosti pred Bogom, ali zadeva naše vesti, ali kakor rečemo danes: pri krstu smo po starših in botrih sprejeli naš **krščanski kompromis**.

Če hočemo obnoviti krščansko življenje...

Sedaj, pri rabi razuma in kot polnoletni kristjani, vsi poznamo krstne odpovedi in obljube, ki smo jih kot novorojeni izrekli po starših in botrih.

Kljub temu se vprašajmo. Smo

od tedaj res živeli v srčni povezanosti z Bogom? Spolnujemo tiste drugačne dolžnosti, ki jih imamo, različne od nekrščenih? Smo res v vesti dolžni spolnjevati tedaj izražene oblube? Ali smo bili pri krstu res določeni za čisto določen način življenja, in kljub temu ostanemo svobodni?

Da! Krst je stroga in častna zadeva vesti, ki mora vplivati in oblikovati vse naše vedenje, mišljenje in zadržanje. Krščansko

življenje, ki se je začelo pri krstu, po katerem smo posinovljeni božji otroci, nas hoče „svete in brezmadežne“ (Ef 1, 4). Se nam ne zdi, da je to zadnje, biti „sveti in brezmadežni“, prehuda in neizvedljiva zahteva, pretežko breme? In vendar je tako (koncil v „Luč narodov“, številka 40). Če hočemo v resnici obnoviti življenje, ne moremo iti mimo te prve in najvažnejše dolžnosti, ki daje svetovnonazorsko oznako vsemu našemu življenju.

Slowenski škofje dr. Maksimilijan Držečnik (Maribor), dr. Jožef Pogačnik (Ljubljana) in dr. Jenko (Koper) s papežem Pavlom VI.

Nas je Kristus zares osvobodil?

Krstne obljube, krščanski življenjski kompromis, pogodba z Bogom za vse življenje — vsemu temu stavi moderni človek naslednji ugovor: Ali nas Kristus ni prišel osvoboditi od vsakršnih vezi? Kako je torej krščansko življenje nov in še težji kompromis, kot je bilo v stari zavezi? Da bi prav odgovorili na ta ugovor, bi bil potreben dolg, izredno dolg govor, ker smo besedo „osvobojenje“ spremenili v nekaj čudežnega, vsemogočnega, zagledani smo vanjo kot v neko čarobno odkritje. Ker besedo svoboda, osvobojenje in podobne izraze narobe razumemo, zato mislimo, da tako vzeto „osvobojenje“ rešuje modernega človeka vseh očitkov in pomislekov vesti, daje mu pravico živeti s sproščenimi nagoni, z nekontroliranimi slabimi strastmi, z zgolj psihološko-naravno vestjo. To nas spelje v zmotno in včasih usodno prepričanje, da bo življenje lažje in srečnejše, če se „osvobodimo“ vsakršne avtoritete, vseh prepovedi in zapovedi.

To ni res. Res je, da nas je Kristus v novi zavezi osvobodil starozavezne postave (gl. Mt 12, 1-8; Mk 2, 27), kadar je postala ta že bolj izraz samovoljnega človeškega tolmačenja kot pa božje volje. Tudi je res, da je Jezus marsikatero moralne predpise starega zakona dopolnil (gl.

govor na gori Mt 5, 17 sl.). In res je, da čeprav je Kristus potrdil naravni zakon in deset zapovedi (gl. Rimlj 2, 14 sl.), je dodal pravilom novozaveznega verskega življenja dve važni novosti: prva je v tem, da smo za svoja dejanja v vesti in globini srca zares odgovorni (gl. Mt 15, 11; Lk 18, 10 sl.; Mk 7, 6); druga pa je: v ljubezni do Boga in do bližnjega je povzel „vso postavo in preroke“ (Mt 22, 40). S tem je postavil ljubezen za temeljno načelo in merilo človekovega moralnega zadržanja — zapoved, ki velja za ljudi vseh časov in krajev (gl. n. 13, 35; 15, 13; Mt 25, 31 sl.).

Vse povedano je zadosten razlog, da se sami v sebi zamislimo. In da premislimo, kako zelo se moti tako imenovana „vsedopuščajoča morala“, češ da je človekovo vedenje popolnoma prosto vsakršnega absolutnega moralnega zakona glede dobrega in slabega, glede kreposti in greha; pomislimo ob tem, kako nepopolna so samovoljna človekova pravila, izhajajoča iz zgolj naravno-psihološke vesti, brez upoštevanja božjega zakona in uradnega cerkvenega učenja.

In končno, po drugi strani, preišljujmo, kako lepo, veselo in polno je lahko naše življenje, če z božjo pomočjo zavestno sprejmemo naš krstni kompromis in ga hočemo živeti do zadnjih posledic.

Skušnjava „novega krščanstva“

*V vednost naših bralcev objavljamo članek, ki ga je prinesla italijanska jezuitska revija *Civiltà Cattolica*, ker dobro prikaže in zavrne nekatere zmotne težnje, ki se pojavljajo in širijo tudi v delu Cerkve v Argentini.*

Kdor gleda danes katoliško Cerkev od zunaj, prav lahko ugotovi, da je v sebi razcepljena. Dejstva, ki kažejo na to razdelje-

nost, so mnogotera. In tudi poznamo jih, saj nam o njih neprestano govore radio, tisk in TV. Med drugim se je porodila znotraj Cerkve neka „katoliška opozicija“, v kateri se srečujejo mnoge skupine tako im. kontestatorjev ali pa krščanskih kritikov, kakor se sami radi imenujejo.

Zdi se nam, da ta razdeljenost v Cerkvi ni predvsem na področju dejavnosti. Ne gre namreč pri

V cerkvi Marije Pomočnice v Ramos Mejiji je bila 16. junija sv. maša in nato po vrtu procesija sv. Rešnjega telesa (foto M. Šušteršič)

njej v prvi vrsti za to, kar morajo danes katoličani storiti, če naj ostanejo zvesti evangeliju. Res je, da je to točka, ki jo kritični kristjani predvsem naglašajo. Njihov glavni očitke je, da se je Cerkev izneverila evangeliju, ker ni storila nekaterih odločitev, ki jih evangelij od nje zahteva, ampak se nasprotno predaja mogotcem tega sveta, bogatinom, s tem da podpira in blagoslavlja kapitalizem — sistem, ki izrablja in tlači uboge. Vendar se nam zdi, da to ni najbolj važna in radikalna točka današnje razcepljenosti v katoliškem svetu, čeprav se resda prav v to točko najlažje osredotočuje nesoglasje med katoličani danes na teoretičnem področju. da je teološka ali še bolj natančno dogmatična. Zdi se nam, da se je v teh zadnjih letih porodilo neko novo krščanstvo, ki se loč od tistega, ki ga mi poznamo in ki ga imenujemo tradicionalnega. To pa ne samo v tem smislu, da gleda na nov način na nekatere sodobne probleme in da se odpira novim teološkim pogledom, temveč v tem, ker hoče biti neka reinterpretacija, nova razlaga krščanstva v humanističnem in sekularističnem smislu, z namenom, da bi ga naredili zanimivega in vsaj v neki meri sprejemljivega za modernega človeka, kateremu tradicionalno krščanstvo ne pomeni nič več.

To novo krščanstvo se rodi iz samo po sebi upravičenih zahtev in hoče odgovoriti na resni-

čno problematiko, ki jo danes čutijo široki krogi. Toda namesto da bi poskušali spraviti v harmonično skladje tradicionalno in novo, zavrača ali pa se vsaj ne meni za bistvene in značilne prvine krščanske vere. Izvrši, drugače povedano, veliko čistko krščanstva ali pa poudarja na njem tako zelo nekatere vidike, da praktično taji druge, ki so enako ali pa še bolj bistveni.

ANTROPOCENTRIČNOST

Prva je antropocentričnost. Z njo postavijo novi kristjani v središče ne Boga, temveč človeka. Človeku posvetijo vso pozornost in zanimanje. Boga ne taje, a ga gledajo le v človeku in v kolikor zadeva človeka. Boga se ne ljubi in se mu ne služi samemu v sebi in zaradi njega samega, ampak se ljubezen in služba njemu skrči na ljubezen in službo človeku. Prva zapoved: Ljubi Boga z vsem srcem in z vsemi močmi se skrči na drugo zapoved: Ljubi svojega bližnjega. Tako postane druga zapoved dejansko prva in tudi edina. Namesto prvenstva Boga, prvenstvo človeka. Bog biva, a biva v človeku (kar za nekatere celo pomeni, da je Bog človek). Tako ljubezen do bližnjega ni samo — kot uči to sv. Janez — znak resnične ljubezni do Boga, ampak je celotno krščanstvo. Pravi kristjan torej ni tisti, ki ljubi Boga z vsem srcem in ki zaradi Boga ljubi svoje brate in se zanje

žrtvuje, ampak tisti, ki se vrže v človeško zgodovino iz ljubezni do ljudi, ki so zanj resnični in edini obraz Boga. Zato je najboljša in najbolj resnična molitev v tem, da se dela v zgodovini in v službi človeku, ne da se kdo umakne v samoto in tam išče Boga. Namesto tradicionalne molitve, ki se smatra kot beg pred kompromisom v svetu in kot nevarnost sterilnega povračanja k samemu sebi in na svoje majhne osebne duhovne probleme.

SEKULARIZEM

Druga temeljna značilnost „novega krščanstva“ je njegov notranji-svetni značaj. Medtem ko tradicionalno krščanstvo poudar-

ja prihodnje in onstransko življenje v Bogu, novi kristjani polagajo ves poudarek na ta svet in trdijo, da se mora božje kraljestvo polno dovršiti že tu na zemlji, v naši zgodovini. Odrešenje, ki ga je Kristus prinesel ljudem s svojo smrtjo in vstajenjem, se ne vrši v nekem bolj ali manj skrivnostnem onem svetu, temveč že tu na zemlji. To odrešenje se enači z osvobojenjem ljudi od zla, ki jih teži in jih odtuja in tako preprečuje, da bi postali popolnoma svobodni ljudje: nevednost, lakota, podrazvoj, politično zatiranje in gospodarsko izžemanje. Zato zlo, od katerega je treba osvoboditi človeka, ni prvenstveno osebni greh, temveč socialni greh, z drugo besedo: tista vsota

Med sv. mašo pred telovsko procesijo (foto Marijan Šušteršič)

krivičnih socialnih, političnih in gospodarskih struktur, ki omogočajo nekaterim ljudem, da se jih poslužujejo in jih izrabljajo. V sedanjem zgodovinskem trenutku se ta socialni greh enači s kapitalističnim sistemom, ki je ves usmerjen v dobiček in je tako po svoji naravi odtujujoč in izžemajoč. Zato je boj proti kapitalizmu boj za resnično osvoboditev človeka in za prihod božjega kraljestva na zemljo. In ker morajo Cerkev in kristjani delati za prihod tega kraljestva, imajo dolžnost boriti se proti gospodarskemu kapitalizmu in političnemu imperializmu. A edini, ki se učinkovito bori proti kapitalizmu, je socializem. Zato se morejo katoličani, ki se hočejo boriti za osvoboditev človeka, odločiti za socializem in se boriti za zmago socializma v svetu. Samo tisti, ki se odloči, boriti se za osvoboditev revnih izpod kapitalizma in se postavi na stran socializma, je v skladu z evangelijem, ki je veselo oznanilo osvoboditve ubogih — in se zato res lahko imenuje kristjan.

EVANGELJSKOST

Tretja značilnost novega krščanstva je „evangeljskost“, kar pomeni: novi kristjani se hočejo v teoriji in praksi navdihovati samo v evangeliju, izključujoč vsako nanašanje na cerkveno izročilo, zlasti pa še na cerkveno učiteljstvo. Na dnu te izključitve

Cerkve je „branje“ evangelija teh novih kristjanov. Tu ne gre toliko za protestantsko načelo „svobodnega umevanja“, temveč bolj za načelo marksističnega kova, po katerem gospodarski proces določa religiozno in sploh kulturno superstrukturo. Po tem načelu je razlaga evangelija, kot jo uči Cerkev danes in jo je v preteklosti, bistveno skrivnostna. Ta njena razlaga je danes delana po malomeščanskem in kapitalističnem ključu. Po mnenju novih kristjanov Cerkev živi na znotraj od kapitalističnega sistema in je tudi na zunaj tesno povezana z njim. Zato je njena razlaga evangelija pod vplivom kapitalistične ideologije. Evangelij je nasprotno treba razlagati tako, da se razlagalec postavi na stran ubogih, zatiranih, proletarcev. Evangelij pripada ubogim in samo njim ga je Kristus oznanjal. Samo oni in tisti, ki se postavijo na njihovo stran, ga morejo razumeti pravilno.

NOV NAUK O CERKVI

Četrta značilnost „novega krščanstva“ je nov nauk o Cerкви. Glavne točke tega nauka so: a) Ni nobene razlike, še manj ločitve med Cerkvijo in svetom. Cerkev ne samo da je na svetu, ampak tudi je ta svet. b) Cerkev ne obstoji sama za sebe, ampak za svet, za službo svetu. Zato ne sme iskati svoje varnosti in preživetja s tem, da sklepa pogodbe z

mogočnejši tega sveta (konkordanti) ali pa s tem, da mu služi. Mora se odpovedati svojim lastnim konfesionalnim ustanovam, ki se spremene vedno znova v strukture bogastva, moči in zatiranja slabotnih. Mora se predstaviti ubogim in biti močna samo s preroško in osvobojujočo močjo božje besede. Samo tako se bodo ubogi in zlasti delavski razred lahko dobro počutili v njej. c) Cerkev je bistveno bratska skupnost enakih ljudi, ki je proizvod božje besede, ki mora biti najvišji teoretično-praktični zakon za vse ude te skupnosti. Ta skupnost tudi določi in izbere za službo besede in evharistije nekatere ude kot svoje služabnike. Duhovništvo je pravica vse skupnosti in

zato se lahko opravlja evharistija tudi brez služabnika. Duhovništvo je pravica vse skupnosti in zato se lahko opravlja evharistija tudi brez služabnika. d) Vesoljna Cerkev je bratsko združenje krajevnih Cerkev, ki so sestavljene iz majhnih osnovnih skupnosti, ki se družijo okoli besede božje in ki so zvesti evangeliju ubogih. e) Katoliška Cerkev, kakršna obstoji danes, s svojo ločitvijo v gospodovalce in gospodovane (hierarhija in božje ljudstvo), s svojimi strukturami gospodovanja in sile, s svojim paktiranjem s političnimi silami kapitalističnega zatiralca, katerega pokriva z religioznim plaščem in od katerega dobiva velike koristi, je radikalno nezvesta evangeliju in

Procesija s sv. Rešnjim telesom (foto M. Šušteršič)

sovražnica ubogih, ker je sokriva njihovega izrabljanja in izžemanja. Zato naj bi se vsak kristjan in vsaka skupnost, ki hoče ostati zvesta evangeliju, oddaljila od institucionalne Cerkve ali pa če že ostane v njej, naj bi bila v njej kot kvas, da jo spreobrne k evangeliju in k ubogim.

NOVO GLEDANJE NA KRISTUSA

Zadnja značilnost novega krščanstva je drugačna vera v Kristusa, božjega Sina, ki se je učlovečil. Verujejo v Kristusa-človeka, v Kristusa — človeka za druge. Kristusa prijatelja in branilca ubogih, v Kristusa, osvoboditelja in celo revolucionarja.

PRESOJA „NOVEGA KRŠČANSTVA“

Če presodimo sedaj vsako posamežno od teh sestavin, ki so značilne za novo krščanstvo, takoj vidimo, kako se z upravičenimi zahtevami, ki so bile morda v preteklosti nekoliko zanemarjene, zapostavljajo ali pa celo popolnoma taje bistvene točke krščanske vere.

Kar zadeva antropocentričnost, je upravičena zahteva, da se poudarja ljubezen in služba do bližnjega. A ta zahteva je tako pretirana, da praktično eliminira Boga ali ga pa skrči na človeka. Seveda se na ta način krščanstvo spremeni v „religijo človeka“, ki ohr-

ni od prave religije samo še ime Boga, v resnici pa je bistveno ateistična. Postane vera druge božje zapovedi. Ta zahteva je pa v radikalnem nasprotju z zahtevo evangelija, ki uči prvenstvo Boga in ljubezni do Boga in gleda v Boga vir in vzrok ljubezni do človeka. Uboge je treba resda še posebej spoštovati in jim služiti. prav zato ker jih tudi Bog še posebej ljubi in se jim je v Kristusu dal v službo, še več, sprejel je njihovo podobo nase. Brez ljubezni do Boga krščanska ljubezen do sočloveka ne bi imela nobenega smisla.

Isto je treba reči glede druge značilnosti novega krščanstva — svetnost. Spričo nekega preveč duhovnega, ki ima pred očmi izključno le večno zveličanje, je prav, da zatrdimo tudi vrednost sveta in človeške zgodovine. Je upravičeno reči, da se mora božje kraljestvo uresničiti že na zemlji. Toda vse to ne sme preiti v neki naiven optimizem glede sveta in zgodovine in ju takorekoč poboževati. Predvsem se ne sme pozabiti, da se bo božje kraljestvo polno dovršilo šele na onem svetu. Resnični namen človekovega življenja se ne izpolni na tem svetu, ki preide tako hitro kot kakšno odrsko dejanje, temveč šele v večnem življenju, kjer bosta v celoti zmagala pravičnost in ljubezen, kjer bo Bog vse v vsem. Prav je, če trdimo, da je odrešenje prineslo s seboj osvoboditev tuzemskega zla, ker je

Kristus prišel odrešiti vsega človeka in celotno zgodovino, duhovne in svetne dobrine. Ne moremo pa odrešenja omejiti samo na osvobojenje zla tega sveta. S tem bi zanikali, da je za Kristusa radikalno zlo, odtrgati se od Boga, in da so zla tega sveta le učinki in posledice onega zla. Kristus nas je prvenstveno odrešil od greha, izvirnega in osebnega, in nas v neki meri osvobodi tudi od posledic in učinkov greha. Prav je, da se posebej močno poudarja socialni greh in njegove posledice, krivične in usužnjujoče socialne strukture, ki pa so le sad grešnosti človekovega srca, so takorekoč povzetek osebnih grehov. Zato ni mogoče spremeniti krivičnih socialnih struktur,

če se ne spremeni človekovo srce. Zato se ne more nadomestiti prvenstvo eshatološkega božjega kraljestva in večnega življenja s prvenstvom sveta in zgodovine, duhovnega prvenstva s časnim prvenstvom. Odrešenje se ne more reducirati na osvobojenje od lakote, podrazvoja in političnega ter ekonomskega zatiranja. Greh se ne more reducirati na socialno zlo, z drugo besedo na kapitalizem. V tem primeru bi dobili zmaličeno krščanstvo, reducirano na politično revolucionarno akcijo, ki se ne bi v ničemer razlikovala od marksizma, razen v tem, da bi ga navdihoval ne Marx, ampak Kristus. Kristusovo veselo oznanilo bi postalo predvsem poslaničca človekovega zemskega osvobo-

Telovska procesija po vrtu Don Boscovega zavoda (foto M. Šušteršič)

jenja, politična ideologija, ki bi bila le še po imenu verska in krščanska.

Kar zadeva tretjo značilno točko novega krščanstva — namreč evangelijskost — sodimo, da ni mogoče brati in razlagati pravilno evangelija zunaj Cerkve. Ne upoštevajoč dejstva, da so vsi tisti, ki so se ločili od Cerkve, imeli isto težnjo, ne moremo tajiti, da je evangelij knjiga Cerkve. Evangelij je namreč nastal v Cerkvi in po Cerkvi, ki ga je Kristus izročil Cerkvi in ga je Cerkev varovala in ga avtentično razlaga. Tako ima samo Cerkev skrivnost pravilnega branja evangelija, ker ima samo ona sv. Duha, ki je izvor evangelija. — Evangelij ni last ubogih, ampak Cerkve, ali bolje rečeno, pripada ubogim, toda le v kolikor ti tvoji Kristusovo skupnost, Cerkev. Da je Cerkev interpretirala evangelij v smislu kapitalizma, torej ideološko, je trditev marksistične ideologije, za katero se nam ni treba brigati, kajti tudi marksistična ideologija je sad ideološke interpretacije narave in življenja Cerkve. In ali ni brati evangelij z vidika zatiranih ali levičarjev podrediti Kristusa sodbi Marxa, evangelij sodbi Marksovega kapitala? To bi se reklo nadomestiti primat vere s političnim primatom.

Kar se tiče nauka o Cerkvi, ki ga uči novo krščanstvo, moramo opomniti tri stvari. Prvič, redu-

cirati Cerkev na ta svet pomeni uničiti jo. Cerkev je v svetu, a ni od tega sveta. Trditi poleg tega, da Cerkev živi za ta svet, ne sme pomeniti, da bi se morala Cerkev nekako razbliniti, razgubiti, se raztopiti v svetu. Eno je trditi, da Cerkev ne sme iskati bogastva in svetne moči, drugo pa reči, da ne sme imeti lastnih ustanov, kajti tudi pri iskanju avtentičnega uboštva se Cerkev mora utelesiti v zgodovini in zato mora imeti svojo lastno institucionalno obliko, imeti mora lastna apostolska in karitativna dela. Končno pa spravljati v opreko današnjo Cerkev z evangelijem na tako radikalen način, da se proglasi uradno Cerkev v njeni hierarhični in duhovniški obliki za nezvesto evaangeliju in ubogim, pomeni trditi, da ni v današnji Cerkvi ne Kristusa ne sv. Duha. V tem primeru se vprašamo: kakšen smisel ima še ostati v Cerkvi? Morda zato, da jo rešimo? Potem bi bilo najbolje prepustiti jo njeni usodi in ubrati drugo pot: s Kristusom, pa brez Cerkve, zunaj vsake cerkvene strukture. Seveda se moramo v tem primeru vprašati, če človek, ki zapusti Cerkev, še more biti s Kristusom in ali se ne bo morda znašel le še s človekom, brez Kristusa, brez Boga.

Če je to novo krščanstvo, se moramo vprašati sedaj, če ne stojimo pred novo obliko modernizma, ki v svojem prizadevanju,

da bi naredil krščanstvo zanimivo in sprejemljivo za današnjega človeka, ne izprazni njegove najbolj bistvene vsebine? Res je, da novo krščanstvo ne taji velikih krščanskih dejstev: Boga, Cerkve, večnega življenja, božjega kraljestva, greha, odrešenja. Samo da skuša te danoosti reinterpreterirati in reducirati, tako da od avtentičnega krščanstva ne ostane skoraj nič, če sploh kaj.

Zaključiti moramo torej, da je treba novo krščanstvo, kakor smo ga opisali, imeti za docela nezdržljivo in radikalno nasprotno s tradicionalnim krščanstvom. Ta sodba se bo morda zdela komu preveč stroga. Ugovarjal nam bo, da ti novi kristjani kljub vsem pretiravanjem nočejo tajiti osnovnih verskih resnic. Ugovarjalo se nam bo tudi, da nimamo smisla za teološki pluralizem, ko tako sodimo o novih teorijah, ki so zrasle na teološkem področju v zadnjih letih.

K prvemu tole: S presojjo načel, ki smo jih imenovali novo krščanstvo, nismo imeli pred očmi osebnih namenov tistih, ki zagovarjajo ta načela, ampak le načela sama v svoji notranji logiki. Zato je prav lahko mogoče, da ti novi kristjani nimajo namena tajiti bistvenih resnic vere, in želijo ostati v Cerkvi. A tu ne gre za to. Gre za to, kaj njih trditve pomenijo objektivno in kam vodijo po svoji notranji

logiki. Drugič trdimo, da je vedno bolj pogost primer tistih, ki so najprej začeli zagovarjati načela tega novega krščanstva, potem pa so končno zapustili vse: Cerkev, tradicionalno vero in so ohranili le še vero v Kristusa-človeka, ki se enači z vero v človeka.

Kar zadeva drugi ugovor, moramo reči naslednje. Ko gre za novo krščanstvo, se ne more govoriti o teološkem pluralizmu. Ne gre za različne teologije, ampak za različnost vere, za dogmatični pluralizem. Še pravilneje: gre za pravo spremembo bistva krščanstva.

Zdi se nam, da je danes treba opozoriti vse tiste, ki — vodeni morda od resnične ljubezni do človeka in do evangelija — podlegajo skušnjavi, da bi se pridružili novemu krščanstvu. V nevarnost se podajajo, da bodo ostali zunaj Cerkve in zunaj krščanske vere. Kljub temu, da se jim skušnjava prikazuje pod videzom zvestobe Kristusu in evangeliju — zvestoba, kateri se pravi kristjan ne more odpovedati, ne da bi pogubil svojo dušo. Zato je to skušnjava, ki se ji je težko upreti. In vendar se je treba zavedati, da gre za pravo skušnjava; za smrtno nevarno zanko, pred katero je treba bežati. Treba se je otresti vpliva krilatice in teoloških in političnih mod, ki niso resnične že zato, ker so progressivne.

Pismo Duhovnemu Življenju

S prijateljico delava načrte, da bi se o počitnicah morda priključili kakšni skupini univerzitetnih študentov in študentk, ki gredo pomagat ljudem v najrevnejše province. Občudujeva te idealne fante in dekleta, pogosto doma iz boljših družin, ki žrtvujejo del svojih počitnic, svoj denar in gredo delat med najrevnejše. Živijo cele tedne z njimi v najrevnejših razmerah. Nekaj tudi nama govori v duši, naj poskusiva ta apostolat, čeprav se ga po drugi strani tudi nekoliko bojiva. Kaj pravite k temu?

Dve prijateljici

Dragi!

Slišal sem že o teh skupinah argentinske mladine in imam pred njimi globoko spoštovanje. Nekateri od njih imajo za to svoje delo versko motivacijo, drugi pa tudi ne. Idealizem jih žene k tej nalogi. Naravna plemenitost, ljubezen do najbolj zapuščenih bratov jih priganja k temu filantropičnemu delu. Pomagajo v vsem mogočem. Nekateri zidajo hiše ali pa jih popravljajo, študentke najpogosteje uče domača dekleta gospodinjstva in nege otrok. Navaajajo jih na higieno, medicinci pa se posvečajo zdravstvenim problemom prebivalstva. Katoliške skupine posvetijo del svojega časa tudi učenju verouka otrok in odraslih.

Ponavljam, občudovanja vredna mladina, kekršne se ne sreča povsod po svetu, vsaj ne v tako velikem številu. Kdo bi se morda vprašal, češ kaj je vse to delo proti neizmerno velikim potrebam. Res, ni dosti več kot kapljica vode v ogromno morje človeške bede v vseh pogledih. A mislim, da se srčna plemenitost in bratska ljubezen ne merita izključno po narejenem delu in po doseženih uspehih. Ocenjujeta se drugače! Najprej kakšna tožba in zadoščenje za te zapuščene ljudi, ko vidijo, da vendarle niso tako zapuščeni, kot so mislili. Potem pa zgled takšnega požrtovalnega in nesebičnega dela kaže, da je v naši mladini še živ smisel za višje vrednote kot

pa so zgolj uživanje in lagodnost. Takšni zgledi ustvarjajo v zaledju tudi novo mentaliteto bratstva in medsebojne ljubezni, smisel za pripadnost isti človeški družini, ki naj bi v njej vsi imeeli vsega, kar potrebujejo za človeka vredno in srečno življenje. Te skupine so kot glas vpijočega v puščavi, ki budi nove idealiste in tako jih bo vsak dan več.

Glas o njih požrtvovalnem delu bo pa prej ali slej prišel tudi do tistih, ki so odgovorni za blagor vsega naroda, so budniki vesti celemu narodu. Tudi tem se bodo počasi odprle oči in se jim že odpirajo, da bodo vsak dan bolje spoznali dejansko stanje svojega ljudstva. Plemenitost je tudi nalezljiva. To, kar je danes akcija redkih posameznikov, bo jutri skrb vsega naroda.

Zato Vama čestitam, ko se odločata, da se pridružita takšni skupini. Spoznali bosta bedo od blizu, doživljali jo bosta na lastni koži. Nekaj drugega je teoretično, iz knjig vedeti zanjo — mogoči se še do tega niso povzpeli — vse kaj drugega pa je s trpečimi trpeti in z lačnimi biti lačen. Prepričan sem, da Vama bo ta izkušnja služila za notranjo rast in da tega doživetja ne bosta več pozabili.

Pred enim Vaju svarim. Ne sodita drugih, ki se ne čutijo več ali pa še ne sposobne za podoben podvig. Nimajo vsi enakega poslanstva, nimajo vsi enakih sposobnosti. Lahko bi se začeli zgledovati nad tistimi, ki bodo morda istočasno, ko bosta vidve nosili breme dneva in dela v Rioji ali Salti, preživljali lepe počitnice v Bariločah ali v Mar del Plati. Vsak naj sledi svojemu klicu.

Ko pa prideta nazaj, nam pa ne pozabita posredovati svojih izkušenj. Ne bodita napačno skromni! Ne zakopljita svojih doživetij vase. Tudi nam znajo prav priti. V nemajhnih meri nam bosta lahko približevali silne probleme, ki tarejo naše brate po teh provincah. Bodita jim apostola. Pripovedujta nam potem o njih, o svojih srečanjih z njimi in delu zanje. So to tudi naši bratje enako kot Vajini. In nič ni rečeno, da ne bi drugo leto še kdo zamenjal Bariloč s Salto ali Tucumanom.

Tako se začenja reševati socialno vprašanje. Ne z golimi deklaracijami o socialni pravičnosti in bratstvu med ljudmi, ampak s tiho žrtvijo in trdim delom. Pozneje bosta morda na mestih, kjer bosta za te ljudi lahko še več storili, zlasti s tem, da bosta pomagali prebujati vest tistim, ki imajo v svojih rokah usodo naroda.

Za vaju kot katoličanki bo imelo to delo še posebno vrednost in globino. V teh najmanjših, najslabotnejših in najrevnejših bratih bosta srečavali Kristusa samega. Njemu bo v teh ubogih končno veljala Vajina žrtev, Vajina ljubezen, kajti on se z njimi istoveti. Zato pa veselo na pot in Bog z Vama!

Al. Kukovica

PRENOVA IN SPRAVA

ZA OŽIVLJENJE EKUMENSKEGA DUHA IN PRIZADEVANJA

1. Na tleh, kamor nas je Sveti Duh postavil, da vodimo „Cerkev božjo, ki jo je pridobil z lastno krvjo“ (Apd 20, 28), se zavedamo svoje odgovornosti za organsko rast vsestranske cerkvene preno-ve, ki jo je naročil drugi vatikanski koncil. Posebno pa nas prevzema skrb, kako bi pri nas čimbolje in s čim večjo duhovno koristijo dosegli namen svetega leta, ki ga je papež razglasil o binkoštih 1973. Zato smo čutili za svojo dolžnost, da s tega zasedanja v Zagrebu (v dneh 29. in 30. januarja 1974) pošljemo vsej katoliški skupnosti v naši državi ta vljudni poziv in jo spodbujamo k pospeševanju ekumenske misli in ekumenskega delovanja. Posebno nas je k temu dovedlo razmišljanje o oznanjevanju v današnjem svetu, o čemer smo na tem zasedanju razpravljali v zvezi s pripravljanjem prihodnje škofovske sinode v Rimu.

MI SMO LOČENI OD BRATOV

2. Ves 2. vatikanski koncil je bil že od prve napovedi 25. janu-

arja 1959 v znamenju prizadevanja za krščansko edinstvo. Zavest o žalostnem dejstvu, da med tistimi, ki priznavajo Kristusa za svojega Odrešenika, ni edinstvi-se vleče tako rekoč skozi vse odloke, posebej pa je temu posvečen odlok o ekumenizmu. Koncil v tem odloku pravi: „Danes je po navdihovanju milosti Svetega Duha v mnogih krajih sveta v molitvi, besedi in dejanju mnogo prizadevanj za doseg tiste popolne edinstvi-katero hoče Jezus Kristus. Zato ta cerkveni zbor spodbuja vse katoliške vernike naj spoznajo znamenja časov in se vneto udeležujejo ekumenskega dela“ (E 4). Z odlokom samim pa zbor „želi vsem katoličanom predložiti pripomočke, po ta in načine, s katerimi bi se mogli odzvati temu božjemu klicu in tej božji milosti“ (E 1)

Razdori med kristjani so velika ovira za širjenje evangelija med narodi. Kako naj namreč kristjani pričajo za Kristusa in njegovo veselo oznanilo o odrešenju za vse ljudi, če so med seboj razdeljeni? Jezus sam je

pri zadnji večerji opozoril, da bo edinost med kristjani znamenje in spodbuda, da bo svet veroval. Za svoje učence je molil, „da bodo vsi eno, kakor ti, Oče, v meni in jaz v tebi, da bodo tudi oni v nama eno, da bo svet veroval, da si me ti poslal... Da bodo eno, kakor sva midva eno: jaz v njih in ti v meni, da bodo popolnoma eno, da tako svet spozna, da si me ti poslal“ (Jan 17, 21—23). Zato je učencem zapovedal: „Novo zapoved vam dam: Ljubite se med seboj! Kakor sem jaz vas ljubil. se tudi vi med seboj ljubite. Po tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, ako boste imeli ljubezen med seboj“ (Jan 13, 34. 35). Očitno je torej, ako hočemo doseči, da bodo ljudje v našem oznanjevanju evangelija spoznali

Kristusovo oznanjevanje, moramo storiti vse, da bi se razdori med krščanskimi cerkvenimi skupnostmi vsak dan bolj zmanjševali in da bi se vsi bližali zaželenemu svetemu edinstvu.

Žal pa moramo danes, ko je preteklo deset let, odkar je koncil izdal odlok o ekumenizmu, ugotoviti, da je tisto prvo navdušenje za pospeševanje dela za cerkveno edinost v svetu precej popustilo, ponekod pa celo zamrlo. Tudi pri nas se v zadnjih osmih letih ni veliko storilo. Pohvalimo tiste, ki so organizirali molitve za sveto edinstvo ali v tisku skušali osvetliti različna vprašanja in širiti spoznanje drugih krščanskih Cerkva. Z veseljem ugotavljamo, da je včasih prišlo do srečanja predstavnikov

Pročelje Slovenske hiše v Buenos Airesu (foto M. Pfeifer)

katoliške Cerkve in predstavnikov različnih drugih krščanskih skupnosti. Vendar moramo priznati, da ekumenizem ni dosegel potrebnega razmaha in ni zajel skupnosti naših vernikov.

SVETO LETO — LETO EDINOSTI

3. Zdaj je papež Pavel VI. razglasil sveto leto, ki ga je treba preživeti v znamenju „prenove in sprave“ (prim. pismo Pavla VI. kardinalu predsedniku osrednjega odbora za sveto leto). Poudaril je, da „tako pojmovanje svetega leta hoče“ med drugim „preprečiti, da bi zveličavni nauki koncila prešli le v arhive, kakor da so glas preteklosti, in da bi ne bili uresničeni v dejanskem življenju današnjega in prihodnjega rodu. Tako pojmovanje svetega leta hoče, da nauk koncila postane življenje“ (govor pri avdienci 20. junija 1973). Dne 24. januarja 1973 je sveti oče opozoril, „kako pomembno je, da se delne Cerkve zavedo svojih ekumenskih nalog in svoje ekumenske odgovornosti“, in rekel: „Iskreno opominjamo svoje brate in sinove, da se trudijo, da bi delo za krščansko edinost postalo bistveni sestavni del življenja delnih Cerkva.“ Zato si mora tudi naša Cerkev v Jugoslaviji prizadevati, da ekumenska misel in ekumensko delo postane sestavni del krščanskega življenja vsake-

ga našega vernika in vsake naše verske skupnosti.

KAJ JIH ŽALI?

4. Najprej je potrebno, da imamo pred očmi temeljne poteze tega novega dela za sveto edinstvo, ki se imenuje ekumenizem. Drugi vatikanski zbor pravi, da „ekumensko gibanje pomeni dejavnost in pobude, nastale v skladu z različnimi potrebami Cerkve in časovnimi okoliščinami z namenom, da bi pospeševale zedinjenje vseh kristjanov“ (E 4). Na prvem mestu, pravi odlok, „so prizadevanja za odpravo besed, sodb in dejanj, ki ne ustrezajo po pravičnosti in resnici položaju ločenih bratov in ki tako otežujejo medsebojne odnose z njimi“ (E 4).

Predvsem se moramo zavedati, da kristjani, ki niso v vidnem katoliškem edinstvu, zaradi tega niso povsem oddeljeni od nas. „ker tisti, ki verujejo v Kristusa in so bili pravilno krščeni, so v nekem, čeprav nepopolnem občestvu s katoliško Cerkvijo“ (E 3). Po krstu so vcepljeni v Kristusovo telo in zato po pravici nosijo ime kristjana in mi katoličani jih moramo imeti za svoje brate v Kristusu „In katoliška Cerkev jih objema z bratskim spoštovanjem in ljubeznijo“ (E 3). „Z druge strani je potrebno, da katoličani z veseljem priznavajo in cenijo resnično krščanske vred-

note, ki izvirajo iz skupne dediščine in ki se nahajajo pri bratih, ločenih od nas“ (E 4).

Kar se tiče pravoslavnih kristjanov, moramo imeti pred očmi, kar je o dosedanjem uspehu ekumenskih prizadevanj pred letom dni — 25. januarja 1973 — rekel papež Pavel VI.: „S častljivimi Cerkvami Vzhoda smo končno ponovno odkrili skupnost, ki je popolna in ki nas sili, da storimo vse, kar je mogoče, da bi postala dovršena.“

OBOJNI SMO KRIVI

5. Drugo temeljno spoznanje, ki se mora globoko ukoreniniti v našo zavest, je to, da krivde za nastale razdore in razdeljenost

med kristjani ne pripisujemo samo eni strani, češ da naša katoliška stran nima nobene zgodovinske krivde. Koncil pravi, da so razdori nastali „včasih ne brez krivde ljudi na obeh straneh“ (E 3). Pa takoj dodaja, da „tistim, ki se sedaj rodijo v takšnih skupnostih in v njih pridejo do vere v Kristusa, ne moremo očitati greha ločitve“, ker se je ločitev izvršila davno prej, kakor so se oni rodili.

Vendar današnji kristjani na eni in drugi strani pač nosijo krivdo, da se razdori ne zmanjšujejo, ampak morda celo poglobljajo. Do tega more priti zaradi tega, ker se za edinstvo ne brigajo ali ker gojijo razloge razdora ali ker ponovno in ponovno

Med sv. mašo ob blagoslovitvi cerkve Marije Pomagaj (Pfeifer)

naglašajo in povečujejo davne zgodovinske krivde drugih skupnosti, s katerimi današnji rodovi nimajo nič skupnega, pri tem pa ostajajo neobčutljivi za krivde na svoji strani. Splošno je pa to lahko zaradi grešnosti, mlačnosti in slabe zvestobe Kristusu. Vsak greh na neki način razdira Kristusovo edinost in Bog zaradi grehov svojega ljudstva dopušča razdore in razkole ter ga na ta način kaznuje za njegovo mlačnost in nezvestobo.

Zato „pravega ekumenizma ni brez notranjega spreobrnjenja“, pravi koncil (E 7). „Trebalo si je torej izprosiť od Svetega Duha milost iskrenega samozatajevanja, ponižnosti in krotkosti v službi bližnjim in bratske velikodušnosti do njih“ (E 7). „Tudi o grehah proti edinosti,“ pravi koncil, „velja pričevanje sv. Janeza: Ako rečemo, da nismo grešili, ga postavljamo na laž in njegove besede ni v nas“ (1 Jan 1. 10). S ponižno molitvijo torej prosimo Boga in ločene brate odpuščanja, kakor tudi mi odpuščamo svojih dolžnikom“ (E 7).

SAMI SE MORAMO PRENOVITI

6. Koncil dalje uči, da je za uresničevanje ekumenizma neobhodno potrebna notranja prenova v sami katoliški družini, „da bo njeno življenje zvesteje in jasneje pričalo za nauk in za ustanove, ki smo jih po apostolih

prejeli od Kristusa“ (Ek 4). „Ta prenova ima veliko ekumensko vrednost“ (E 6), ker Kristus kliče Cerkev na poti njenega romanja k tistemu stalnemu prenavljanju, katerega je kot človeška in zemeljska ustanova vedno potrebna. Če se to v nekaterih stvarih zaradi okoliščin in časovnih razmer bodisi glede nravnosti bodisi glede cerkvene discipline bodisi tudi glede načina podajanja nauka — kar je treba skrbno razlikovati od samega zaklada vere — ni dovolj skrbno vršilo. Naj se te stvari o pravem času in na pravi način obnove“ (E 6).

Jasno je, da ta prenova zadeva prav tako vsakega posameznega člana Cerkve in zahteva njegovo osebno spreobrnjenje, zadeva pa tudi Cerkev kot celoto. Koncil navaja kot današnje prvine te cerkvene prenove posebno svetopišemske in liturgične gibanje, oznanjevanje božje besede in katehizacijo, laiški apostolat, nove oblike redovniškega življenja, duhovnost svetega zakona, socialni nauk in socialno dejavnost Cerkve (E 6). Hoče reči, da pospeševanje vsega tega pomaga pospeševati tudi edinost med kristjani.

NAREDIMO PRVI KORAK

7. Pri ekumenskem delu moramo biti katoličani pripravljeni, da k drugim krščanskim bratom naredimo prve korake (E 4). Po-

sebno si moramo prizadevati, da jih čimbolje spoznamo. Tako bomo razumeli njihovega duha, njihovo zgodovino, oblike njihovega duhovnega in liturgičnega življenja, njihove posebne kulturne vrednote (E 9). Predvsem je potrebno, da se naučimo vse te njihove vrednote spoštovati in ceniti. Zakaj ena najbolj pomembnih lastnosti ekumenizma je pripravljenost, da v prizadevanju za edinost priznamo upravičeno bogastvo različnosti v vseh nebitnih stvareh. „Naj vsi, ki so v Cerkvi, ohranijo, vsak v skladu z nalogo, ki mu je dana, tudi potrebno svobodo, tako v različnih oblikah duhovnega življenja in discipline kakor v različnosti liturgičnih obredov, in celo v teo-

loškem izražanju razodete resnice. V vsem pa naj gojijo ljubezen“ (E 4). Koncil trdi, da „različnost navad in običajev nikakor ne nasprotuje edinstvi Cerkve, marveč veča njeno lepoto in ji je dragocena pomoč pri spolnjevanju njenega poslanstva“ (E 16). Koncil pa priznava, da je pomanjkanje spoštovanja teh različnosti v teku zgodovine „zaradi pomanjkanja medsebojnega razumevanja in ljubezni dalo povod za ločitev“ (E 14).

Poudariti moramo še eno: ne smemo misliti, da je ekumenizem samo zadeva nekaterih navdušenih posameznikov in zanesenjakov ali samo zadeva cerkvenega vodstva, ampak je naloga in dolžnost vseh članov Cerkve, kajti

SPZ „Gallus“ in „Slovenske mladenke“ med izvajanjem „Vnebovzetja“

koncil pravi: „Skrb za obnovitev edinosti je stvar celotne Cerkve, tako vernikov kakor pastirjev, in zadeva vsakogar po lastni zmožnosti, tako v njegovem krščanskem življenju kakor pri teoloških in zgodovinskih raziskavanjih. Ta skrb na neki način razodeva že obstoječo bratsko povezanost med vsemi kristjani in po božji dobrotljivosti vodi k polni in dovršeni edinosti“ (E 5). Prav to hočemo doseči s tem pastirskim pismom: vsi člani naše Cerkve naj bi se zavedali, da je ekumenizem tudi njihova zadeva.

KAJ JE DUHOVNI EKUMENIZEM?

8. Kaj je prva in neposredna dolžnost nas katoličanov v Jugoslaviji, da bi v naših okoliščinah pospešili razcvet ekumenizma, prebudili čimbolj živo hrepenenje po svetem edinstvu vseh kristjanov v Jezusu Kristusu, da bi pospešili modro, pa vztrajno in neustavljivo prizadevanje na tej sveti poti, ki zahteva toliko potrpljenja, pa ne dopušča popuščanja zaradi morebitnih razočaranj in malodušnosti?

Predvsem si moramo z veliko večjo resnostjo prizadevati za tako imenovani „duhovni ekumenizem“, ki je temelj in duša vsega ekumenskega delovanja (E 8). Ta je v spreobrnjenju srca in resni skrbi za lastno svetost in v zasebni in javni molitvi za krščansko edinost. Skrb za lastno

svetost zahteva iskreno prizadevanje, da živimo po evangeliju, da smo bratsko odprti do vseh in imamo dejavno krščansko ljubezen. Truditi se moramo, da iz vsega našega življenja odseva Kristus. Obenem se moramo vedno držati naročila sv. Petra: „Ponižajte se pod mogočno roko božjo“ (1 Pet 5 6) in v sebi nikdar ne smemo gojiti misli, da smo boljši in močnejši kakor naši nekatoliški bratje, pa naj pripadajo vzhodni pravoslavni Cerkvi ali pa so člani katere od zahodnih odcepljenih cerkvenih skupnosti. Seveda ne moremo nikdar zatajiti tega, kar je vsebina naše katoliške vere, ali zatemniti jasnega smisla tega, kar verujemo, zaradi nekega napačnega miru. Vendar se moramo skrbno varovati, tako pri razlaganju svoje vere kakor pri drugih postopkih. vsega, kar bi moglo koga, posebno naše brate v nekatoliških verskih skupnostih, pohujševati ali jim nuditi popačeno podobo naše Cerkve in njenih namenov.

DIALOG LJUBEZNI

9. Dolžni smo si prizadevati ne samo za vsestransko strpnost in spoštovanje vseh ljudi, ampak še več: za uresničevanje prave ljubezni med ljudmi. To ljubezen moramo najprej skazovati vsem svojim krščanskim bratom, da se omogoči dialog ljubezni, o katerem pravi papež Pavel VI.:

„Dialog ljubezni — kakor ga je imenoval naš častitljivi in nepozabni brat, ekumenski carigrabski vsem ostvariti med osebami in patriarh Atenagora, se more poskupnostmi, ki imajo pogostne medsebojne stike, ki so deležne istega trpljenja in istega upanja, ki se druga drugi odpirajo in se istočasno odpirajo Duhu, ki v njih deluje v konkretnih skušnjah njihovega življenja“ (govor pri avdienci dne 24. jan 1973).

Ta dialog ljubezni se bo poglabljal in nas vzajemno zblíževal, ako bomo z nekatoliškimi brati sodelovali v vseh koristnih skupnih akcijah, predvsem v dobrodelnem delovanju. Take skupne pobude odobravamo; seveda

v danem primeru potrebujejo odobrenja pristojnih cerkvenih predstojnikov z obeh strani. Vsako tako pobudo, ko gre za blagor človeštva, bomo katoličani vedno radi podpirali.

Posebno iskreno želimo, da se vsi člani naše Cerkve, predvsem tisti, ki žive pomešani z drugimi krščanskimi brati, nauče čimbolj spoštovati in iskreno ceniti posebnosti liturgije, bogoslužnih in drugih obredov ter pobožnih običajev nekatoliških bratov v duhu pravega ekumenizma, kakor nas uči zadnji vesoljni cerkveni zbor. Veselimo se, da je bilo tako že doslej v mnogih naših krajih in da so se v tem odlikovali naši duhovniki in verniki. Vendar želimo, da se to spoštovanje odvija

Publika v dvorani Slovenske hiše med izvajanjem „Vnebovzjetja“

še z večjo pozornostjo in da se pri nas neguje spoznavanje krščanskih izročil drugih cerkvenih skupnosti, da tako vsi naši verniki dosežejo tisto zrelost, ki v obredni in disciplinski različnosti ne vidi ničesar, kar bi motilo, temveč vidi izraz bogastva krščanskega in stvariteljskega narodnega duha.

KAJ NAREDITI?

10. Da bi ekumenski duh in ekumensko gibanje pri nas dobi- lo čim večjo globino in širino, se nam zdi koristno in potrebno, da vsem priporočimo naslednje:

a) V vsaki župniji in duhovni skupnosti naj se vsako leto brez izjeme skrbno organizira in izvede TEDEN krščanske edinosti, bodisi kakor je navada, od 18. do 25. januarja bodisi, če ta čas ni primeren, med vnebohodom in binkoštni. Tačas naj se opravlja- jo pobožnosti in primerno razlo- žijo ključne ekumenske naloge. Kjer je mogoče, naj se ta čas pri- redi skupna molitev za sveto edinstvo skupaj s predstavniki drugih krščanskih skupnosti, ki žive na istem področju.

b) Priporočamo, da posamezne župnije ali dekanije prirede vsa- ko leto poseben EKUMENSKI DAN, ki naj bo posvečen molitvi, poglobljanju razumevanja eku- menizma in drugim namenom ekumenizma, posebej kakim odlo- čitvam o ekumenskem delovanju

v prihodnosti prav v njihovem kraju.

c) Duhovniki in kateheti naj v svojih PRIDIGAH IN KATE- HEZAH često in zadostno tolma- čijo duha in dolžnosti ekumeniz- zma; posebno naj si prizadevajo, da bodo v vernikih zbudili čim pristnejši duhovni ekumenizem.

č) Vse VERNIKE pozivamo, da z veseljem obračajo pozornost na vse, kar diha ekumenskega duha in more poglobiti njegovo pravo pojmovanje ter more poživiti pri- zadevanje za pospeševanje edino- sti v Kristusu. Naj v svoje moli- tve radi vključujejo tudi ta tako pomemben in sodoben namen sve- te Cerkve.

d) Z veseljem odobravamo, da naši verski časopisi in revije pri- našajo poročila o ekumenskem prizadevanju v naši Cerkvi. Spod- bujamo še nadalje ves naš VER- SKI TISK, posebno liste, ki so dozdej manj pisali o ekumeniz- mu, naj se še bolj zavzemajo za ekumensko prizadevanje. Vabimo tudi naše strokovne teološke re- vije, da posvečajo primerno po- zornost tudi ekumenskim vpra- šanjem.

e) Vabimo predstojnike vseh naših škofijskih in redovniških SEMENIŠČ, da med duhovniškim in redovniškim naraščanjem skr- bno goje ekumenskega duha. Vsa katoliška bogoslovna učilišča pa spodbujamo, da v svojem teološ- kem pouku zvesto porabijo in izvajajo, kar je zapisano v 2. delu

ekumenskega direktorija, ki ga je 16. aprila 1970 izdalo papeško tajništvo za edinost kristjanov.

f) Kjer je ustanovljeno APOSTOLSTVO sv. Cirila in Metoda naj se vse delo usmerja v duhu najširšega ekumenizma, kakor ga je opisal vatikanski zbor. Želimo, da se tudi v drugih župnijah, kjer je mogoče, ustanovi kaj podobnega, da se bo ekumenski duh krepil po Kristusovih načelih in brez vsakega partikularizma.

g) Vse ekumensko delo naj posebno pospešujejo škofijski EKUMENSKI SVETI, a vse to naj bo v skladu z ekumensko komisijo pri škofovski konferenci Jugoslavije. Ta komisija ima nalogo, da zasleduje vse ekumensko delo in gibanje v naši Cerkvi, zbira in ocenjuje poročila o vsem, kar se je storilo, in vsako leto potem izčrpno poroča škofovski konferenci Jugoslavije o dejanskem stanju ekumenskega prizadevanja in ekumenskega gibanja v naši Cerkvi.

PROŠNJA ŠKOFOV

11. Sprejmite, bratje in sestre, ta naš poziv s tistim duhom iskrenosti in odprtosti, s kakršnim smo vam ga pisali. Tudi vi se zavedajte, da nosimo vsi skupaj pred Bogom in pred zgodovino veliko odgovornost, ako ne izpolnimo svoje dolžnosti v sedanjem času. Pri tem moramo misliti tudi na to, kar je rekel papež Pavel

VI.: „Potreben je novi duh, prenova duha, reforma namenov in načina vedenja. A vsega tega ne bo mogla uresničiti naša človeška dobra volja brez nadnaravnega posega, brez božje milosti. Edinost, za katero si prizadevamo, moremo doseči le po Gospodovi milosti“ (govor 25. jan. 1973). Da bomo torej v tej tako pomembni zadevi poslušni Duhu, moramo v ta namen tudi neprestano moliti in klicati h Gospodu, da nas bo na tej poti krepko vodil njegov Duh. Presveta Mati božja naj nam v vsem pomaga s svojo priprošnjo.

VAŠI ŠKOFJE

MOLITVENI NAMEN

Splošni: Molimo, da bi se gospodarsko-družbeni napredek navdihoval in dobival svoj smisel v ljubezni — predvsem v nadnaravni — do ljudi.

Misijonski: Molimo, da bi se izseljenci in razseljenci prepričali, da jih dežele, ki so jih sprejele, bratsko vključujejo medse in jim pomagajo.

Makabejski bratje - zgled mučencev vseh časov

1. avgusta se spominjamo makabejskih bratov, to je družine Makabejcev, ki je vodila vstajo vernih in zvestih Judov proti sirskega potujčevanju. Vstaja se je posrečila in je prinesla Judom svobodo, potomci prvega voditelja Matatije pa so postali pravi vladarji.

Predhodniki krščanskih mučencev

Makabejske brate bi lahko imenovali predhodnike krščanskih mučencev in spoznavalcev. Bojevali so se za čistost svoje vere in za postave, ki jih je dal Bog judovskemu ljudstvu in vsemu človeštvu. Za svoje prepričanje so tudi trpeli in umirali.

Ko je kralj Antioh podpiral brezbožne Jude, oropal in oskrnil tempelj in z vsemi sredstvi pritiskal na verno ljudstvo, da bi se izneverilo postavi, je vstal Matatija, se zgrozil nad ostudnostmi, ki so se godile v Judeji in Jeruzalemu. Zbral je svoje sinove, ki so si iz žalosti pretrgali svoja oblačila, oblekli v raševino in sklenili, da bodo ostali zvesti zavezi svojih očetov. „Kraljevu ukazu (naj odpadejo od vere)

ne bomo pokorni in od svoje vere ne bomo odstopili ne na desno ne na levo“ (1 Mkb 2, 1-23).

Ko je neki Jud daroval na oltarju v Modinu, kakor je kralj ukazal, se je „Matatija razvnel in se je stresla njegova notranjost; po pravici ogorčen je planil nanj in ga zabodel pri oltarju. Tudi kraljevega uradnika, ki je silil darovati, je hkrati ubil in oltar razdejal. Gorel je za postavo... in nato je Matatija v mestu zavpil z mogočnim glasom: 'Kdorkoli je vnet za postavo in se drži zaveze, naj gre za menoj!' In zbežal je sam in njegovi sinovi v gore; zapustili so vse, kar so imeli v mestu“ (1 Mkb 2, 23-28)

Matatijeva oporoka

Tako so se Makabejci iz zvestobe Bogu in vésti uprli krivicam in nasilju tujih vladarjev in njihovih hlapcev in postali vzorniki vsem tistim, ki so se kdajkoli upirali krivicam in nasilju.

Ko so se bližali dnevi Matatijeve smrti, je ta tako govoril svojim sinovom:

„Objestnost vlada zdaj in kažen, čas razdejanja in huda jeza-

Torej otroci, gorite za postavo, dajte svoje življenje za zavezo svojih očetov! Spominjajte se del svojih očetov, ki so jih izvrševali v svojem času! Velike slave boste potem deležni in večnega imena. Se ni li Abraham v preskušnji skazal zvestega, in se mu ni štel v pravičnost? Jožef je v času svoje stiske držal postavo, in postal je gospodar Egipta. Naš oče Finees je zaradi velike gorečnosti prejel obljubo večnega duhovništva. Jozue je spolnil zapoved, in postal je sodnik v Izraelu. Kaleb je pričal v zboru, in dobil je delež v deželi. David je zaradi svoje pobožnosti dobil kraljevi prestol na veke. Elija je silno gorel za postavo, in bil vzet v nebo. Ananija, Azarija in Misael so verovali in bili so rešeni iz plamena. Danijel je bil zaradi svoje nedolžnosti iztrgan levom iz žrela. Tako spoznajte od roda do roda, da nihče ne podleže, ki vanj zaupa! Ne bojte se groženj grešnega človeka, zakaj njegova veličina bo blato in hrana za črve! Danes se dviga in jutri se več ne najde; v svoj prah se je vrnil, z njegovimi načrti je konec. Vi, otroci, ohrabrite se in možato delajte za postavo; zakaj po njej boste dosegli slavo“ (1 Mkb 2, 44-64).

To je bila slavna Matatijeva oporoka, ki jo je zapustil svojim sinovom. Ti so vztrajali v boju za postavo, za vero in svobodo proti Sircem. Juda Makabejec je

po smrti svojega očeta vodil osvobodilne boje proti Sircu Nikanorju do končne zmage.

Bogastvo zadnje knjige stare zaveze

Obe knjigi Makabejcev, ki sta zadnji v stari zavezi, imata še posebno vrednost, zaradi miselnega bogastva, saj sta izrazit zaključek starozaveznih verskih iskanj in v njih je poudarjena misel o nadaljevanju božjega kraljestva na onem svetu. Duša se ob smrti s polno zavestjo prebije pred sodni stol svojega Boga in bo ob koncu zemeljskih vekov spet združena s telesom.

Sedem bratov — mučencev

Makabejski bratje — bilo jih je sedem — so vsi umrli v boju za postavo in svobodo judovskega naroda in so jih zato že cerkveni očetje postavili za zgled krščanskim mučencem in jih kot take tudi častili.

Praznik Makabejskih bratov so obhajali v vsch vzhodnih cerkvah od 4. stoletja dalje 1. avgusta. Njihove posmrtno ostanke so prenesli v 6. stoletju iz Antiohije v Sirijo, v Carigrad in deloma v Rim. Del njihovih relikvij so prenesli tudi v Köln, v cerkev posvečeno makabejskim bratom. Od 8. stoletja dalje se njihov god praznuje po vseh zahodnih evropskih deželah.

Argentinski škofje o nasilju

Z naslovom „Razmišljanje argentinskega episkopata o nasilju“ so argentinski škofje objavili dokument, s katerim se obračajo na vse prebivalce dežele.

S svojim razmišljanjem hočejo škofje pobuditi duha ljubezni in bratske edinosti med vsemi prebivalci dežele, katere vabijo naj v duhu sprave z Bogom in soljudmi velikodušno opustijo mržnje in nasilna obračunavanja med seboj. Po omembi zadnjih nasilnih dogodkov zagotavljajo da ne bodo nehali terjati pravičnosti in spoštovanja pravic vsakega posameznika, opozarjajo pa na hude nevarnosti, ki jih prinaša s seboj nasilje, ki se je tako razpaslo.

Obstajajo ideologije, ki vključujejo nasilje v svojem jedru kot potrebno orodje za doseg zastavljenih ciljev. Ob opazovanju — včasih pretirano kritičnem — položaja, ki res ni pravičen, in struktur, ki so pomanjkljive, se nekateri — starejši in mlajši — opredeljujejo za nasilje.

Ustvariti hočejo človeka, ki bi bil brezpogojno vdan, fanatičen. Z ideološkim šolanjem, s prevračanjem vrednot in z udeležbo pri akcijah, ki so hudo tvegane in nenavadno težko hudodelske, ustvarjajo tip človeka, ki je prešignjen z močno revolucionarno mi-

stiko. Absolutna skrivnost glede celotne organizacije zagotavlja tajnost in olajšuje nekaznovanost. Skrivnostna tančica odeva ves teroristični proces, ki se izraža v sabotajah, nasilnih zasedbah, ugrabitvah, izsiljevanju in umorih.

Posledica takšne ideološke vzgoje za nasilje so neprevidljive in usodne za pravi mir in resnično pravičnost v deželi.

Pota in načini pravega osvobojenja so drugačna. Čuječnost, nadzorovanje in osvobojevanje od nezakonitih oblik odvisnosti ne devoljujejo uporabe nasilnih sistemov, ki so importirani ali tuji in ki lahko privedejo do novega in usodnega podjarmljenja. Nasilje kot sredstvo za doseg domnevnih končnih uspehov ne opravičuje visoke cene človeških žrtev, pohabljenj, uničenj, preplaha in strahu, ki jih doživlja toliko ljudi in družin.

Škofje opozarjajo, da nasilje poraja protisilo in represalije. Budi sumničenja, ovadbe, maščevanja in različne oblike preganjanja. Obžalujejo nekatere vesti o nepravilnem postopanju, kot so mučenja in primeri nepojasnjene smrti.

Nasilje ni evangeljsko ne krščansko, ponavljajo škofje s Pavlom VI.

V zadnjem delu dokumenta nakazuje škofje smernice. Prosijo, naj se tiste spremembe, ki so v deželi potrebne, čimpreje izvedejo; naj izboljšanje doseže vse tiste sloje prebivalstva in predele dežele, ki izboljšanje potrebujejo; tisti, ki imajo največ, naj nehajo biti sebični in naj se odrečejo krivičnem dohodkom: mladi naj usmerijo svoje ideale, svoje hotenje in svoje čudovite sposobnosti za grajenje boljše

prihodnosti, ne pa za uničevanje. Možje in žene naj se odpovedo nasilnim dejanjem in metodam, ker otežkočajo obnovo dežele; politične stranke in delavske organizacije naj se posvečajo reševanju težkih problemov dežele. Vsi, ki tvorijo Kristusovo Cerkev, naj se zmeraj v duhu služenja prizadevajo uresničevati svetoletno spravo, ki bo temelj na katerem se bo lahko gradila lepša bodočnost dežele.

Msgr. Anton Orčar
 med molitvijo
 za žrtve revolucije
 pred spomenikom
 padlim junakom
 v Slovenski hiši
 na prvo nedeljo
 v juniju 1974
 (foto Marijan
 Šušteršič)

Ali bomo spovednice res zaprli?

Zadnje čase je spet v središču pozornosti zakrament sv. spovedi. Slišati je najrazličnejša mnenja — od tistih, da spovednice ne bodo več potrebne in da je pogosta spoved postala nesmiselna — pa do drugih, ki še vedno krčevito zagovarjajo ustaljeno obliko zakramenta sprave z Bogom.

Sveto leto bomo obhajali v znamenju sprave z Bogom in ljudmi. Zato ne bo odveč, če posvetimo nekaj misli zakramentu sprave, upoštevajoč zlasti zadnjo uradno listino, ki ureja ta zakrament.

Kmalu po izidu te uredbe je papež pri splošni avdienci (3. aprila letos) opozoril, da predvideva tri možne oblike sprave z Bogom.

Najprej je posamična oblika zakramenta sv. pokore. Ta bo še vedno ostala, le da je odslej bolj poudarjena zahteva po osebni pripravi; močno naglašen je tudi odnos pokore do božje besede, k' oznanja božjo dobroto.

Nikoli ne bomo dovolj zagovarjali zakramenta sprave, ki je za nas grešnike novi krst in nas pripravlja na nadnaravno življenje.

Druga oblika je skupna priprava, ki ji sledi individualna (posameznikova) spoved in odveza. Ta oblika združuje dvojno

korist: blagodejnost skupnostnega in hkrati osebnostnega dejanja. To je najboljša oblika, kadar je mogoče. Toda redno predpostavlja hkratno navzočnost več spovednikov — in to vedno ni lahko. A zlasti za istovrstne skupine: za otroke, mlade otroke, delavce, bolnike, romarje itd. je primerno, da bi postala bolj običajna, ker omogoča boljšo pripravo in bolj urejen potek.

Spovednica mora ostati

Končno je še tretja oblika s skupno spravo in z eno samo skupno odvezo. Toda ta oblika ima izjemni značaj. Biti more potrebna v posebnih primerih, ki jih dovoljuje škof, in vključuje poleg tega dolžnost, da se udeleženci pozneje posamično obtožijo velikih, to je smrtnih grehov.

„Vse te stvari ste že ponovno slišali in še jih boste slišali,“ je dejal Pavel VI. „Znali boste dopolniti in popraviti nekatere netočne novice, na primer „novico“ glede odprave spovednic. Spovednica kot pregraja med spovednikom in spovedancem mora ostati in sicer zato, da bi bilo dano poročstvo za značaj rezerviranosti pogovora, ki se odvija med spovedancem in duhovnikom. To je jasno...“

Nato je pa papež omenil posebne primere, ko je spoved mogoče opraviti v sobi. Tako so jo opravljali zlasti izobraženci v Parizu pri slovitem duhovnem voditelju lazaristu G. Pongetu, kakor piše o tem francoski filozof Jean Guilton.

Pogostna spoved

Posebno je papež ob tej priložnosti poudaril koristnost in važnost pogostne spovedi:

„Radi bi ob tej priliki priporočili dve stvari, ki jih imamo za zelo važni.

Prvo priporočilo se obrača na vse: Pripoznati in po potrebi vrniti je treba zakramentu pokore izredno važno vlogo ki jo ima v krščanskem življenju. Praktično ni zdravila za človeško krhkost — tako moremo reči — in ni resnične poklicanosti k hoji za Kristusom in k duhovni popolnosti, ki bi ne pritekala iz vnetega, resnobnega in modrega uporabljanja, opravljanja in prejemanja tega zakramenta. To je zakrament ponižnosti in veselja.

Drugo priporočilo se obrača na duhovnike: Priporočamo jim cenitev, uporabo, potrpežljivost in umetnost v službi dušam. Ne gre za to, da bi dajali njihovem duhovništvu preveč na posameznika obrnjeno usmerjenost, tujo velikim občestvenim in socialnim vprašanjem. Gre za to, da so zve-

sti svoji poklicanosti delivcev mišlosti in specialistov za zdravljenje duš, prav tako in celo bolj kakor moderni psihologi in psihoanaliki.“

Rimski katekizem, ki je bil sestavljen po naročilu tridentinskega koncila, po pravici poudarja, kolikšno korist prinaša ta zakrament, katerega „korenine so grenke, sadovi pa nadvse sladki.“ Med drugim pravi: „Kar se je po božji dobroti v Cerkvi danes ohranilo svetosti, pobožnosti in vernosti, je treba po večini pripisovati spovedi.“ Ali ne velja to tudi za naš čas?

dr. A. Strle

Poljski misijonarji

V misijonskih deželah deluje 826 poljskih redovnikov in redovnic: skoraj 600 duhovnikov, 45 bratov, nad 170 redovnic in 6 laičnih misijonarjev. Samo lansko leto je odšlo v misijone 53 poljskih duhovnikov (40 redovnih in 13 škofijskih).

V službi bližnjega

Okoli 40.000 članov raznih redovniških inštitutov je trenutno v Italiji v službi 5.300 sirotišnic, bolnišnic in zavetišč. Laičnega osebja v teh ustanovah je okoli 50.000.

Mednarodno vojaško romanje

V okviru proslav Svetega leta pripravljajo romanje vojakov v Rim iz evropskih in izvenevropskih držav. Udeležencev bo okoli 10.000.

KRISTJANI ANGLIKANCI

(Nadaljevanje in konec članka iz julijske številke revije DŽ.)

Anglikanska Cerkev vodi množico socialno--karitativnih ustanov. Na prvem mestu so zlasti bolnišnice, potem konfesionalne šole vseh stopenj, mladinske vzgojne organizacije, socialne ustanove. Pod vplivom anglo-katoliškega gibanja se je pomnožilo anglikansko redovništvo; ima 51 ženskih in 9 moških kongregacij, ki se posvečajo vzgoji, šolstvu in molitvenemu življenju.

Razširjenost anglikanizma

V 19. in 20. stoletju je anglikanizem narasel v svetovno verstvo. Danes obsega vrsto neodvisnih Cerkev, skupaj kakih 350 škofij v 80 deželah po svetu; vseh vernikov je 57 milijonov, od tega 28 na otokih Vel. Britanije.

Posamezne anglikanske Cerkve so tele:

1. Cerkev v Angliji (The Church of England).

2. Cerkev v Walesu (postala samostojna 1920).

3. **Cerkev na Irskem (zelo evangeljska).**

4. Episkopalna Cerkev na Škotskem (visoko cerkvena).

Poleg teh Cerkev na Britanskih otokih imamo Cerkve anglikanskih emigrantov v Ameriki in v

deželah angleškega imperija ter Cerkve anglikanskih misijonov. Vse te Cerkve so pravno samostojne, vsaka s svojim primasom, tudi neodvisne od civilne oblasti. Poleg prejšnjih so tele:

5. Protestantška episkopalna Cerkev v USA (delno evangeljska).

6. Cerkev Indije, Pakistana, Burme in Ceylona (delno evangeljska).

7. Cerkev v provinci Južne Afrike (visoko-cerkvena).

8. Anglikanska Cerkev Kanade (evangeljska).

9. Angleška Cerkev v Avstraliji in Tasmaniji (evangeljska).

10. Cerkev v provinci Nove Zelandije (evangeljska).

11. Cerkev v provinci Zahodne Indije (Antilov, visoko-cerkvena).

12. Sveta katoliška Cerkev na Kitajskem (ust. 1930; zelo evangeljska).

13. Sveta katoliška Cerkev na Japonskem (ust. 1930).

14. Cerkev v provinci Zahodne Afrike (ust. 1951).

15. Cerkev v provinci Centralne Afrike (ust. 1955; visoko-cerkvena).

Poleg teh samostojnih Cerkev je nekaj cerkvenih področij po svetu, ki so pod jurisdikcijo canterburyjskega nadškofa (Vzhod-

dna Afrika, Severna Afrika, 12 misijonskih središč).

Ekumenske težnje

Ekumensko čutenje je med anglikanci močno in zanje značilno. Sami se posebej čutijo poklicane za posredovanje med krščanskimi skupinami; zakaj pri njih je še ohranjena obojna tradicija, protestantska in katoliška, obenem je zanje značilna dogmatična strnjenost in širina.

S pravoslavnimi je anglikanizem v zelo dobrih odnosih; podobno tudi s protestantskimi skupnostmi, ki so ohranile škofovstvo.

S katolicizmom ima anglikanizem dosti skupnih prvin. Zadnji vatikanski koncil v Dekretu o ekumenizmu izjavlja, da „anglikanstvo zavzema posebno mesto med krščanskimi občestvi, ki se se ločila od rimskega sedeža, pa še deloma ohranjajo katoliška izročila in uredbe“ (Ek. 13, 3).

Od krščanskih vrednot je v anglikanizmu posebno vidno cenjenje sv. pisma in cerkvenih očetov, ljubezen do liturgije češčenje Marije, misijonska gorečnost in smisel za redovno življenje.

Po nasilnem prelomu v 16. stoletju so ostale posledice med anglikanstvom in katolicizmom skozi stoletja. Ugodno so vplivali na odnos med njima verski razgovori med kard. Mercierom in lordom Halifaxom v Mehelnu v Belgiji (1921—1925). Spremembe na

katoliški strani po zadnjem vaticanskem koncilu so ju še bolj zblížale (liturgična obnova, angleški narodni jezik v liturgiji, poudarek avtoritete škofov, pomen škofovskih narodnih konferenc, Dekret o ekumenizmu itd.).

Tako je prišlo do dobrohotnih osebnih stikov med najvišjimi predstavniki obeh strani (Canterburyjski nadškof Ramsey je bil prvič pri papežu v marcu 1966.)

Seveda so na poti k zedinjenju velike ovire: papeški primat, samostojna organizacija Anglikanske Cerkve, vprašanje veljavnosti anglikanskih ordinacij itd.

Ob teh splošnih ekumenskih težnjah ima svojo pot razvoj katolicizma v Angliji: katoličanov je že sedem milijonov in so v velikem razmahu, 50% je praktičnih vernikov; anglikancev je praktičnih le 7%.

V svoji dogmatični širini Anglikanska Cerkev velikodušno vabi krščanske skupine k neki široki edinosti krščanstva na osnovi „lambethskega štirikotnika“, čeprav bi sama v takem zlitju trpela na svoji individualnosti. Primer takega zlitja različnih krščanskih skupin je že dan v anglikanski Cerkvi Južne Indije. V njej so se združile anglikanska, metodistična, prezbitrijanska in kongregacionalistična skupina, kar jim je prineslo znatno medsebojno obogatitev.

Dr. Franc Gnidovec

Samoupravljanje v podjetjih

Na splošno vlada prepričanje, da je s pravično plačo že urejeno razmerje med delodajalcem in delojemalci v podjetju. Izpolnjene bi že naj bile striktno zahteve pravice in določil delovne pogo-dbe. Skratka, vse je že urejeno, ker je delojemalec prejel položaju in gospodarskemu stanju odgovarjajočo plačo za vestno opravljenno delo.

Taka rešitev je le navidezna. Toda navidezne rešitve niso nikoli resnično zadovoljive in dokončne. Namreč odnosi med podjetnikom in delojemalci ne slonijo samo na tvorni osnovi. Kot pravijo koncilski očetje v pastoralni konstituciji Cerkev v sedanjem svetu (*Gaudium et spes*), se „pri gospodarskih podjetjih združujejo osebe, to se pravi svobodni in svojepravni, po božji podobi ustvarjeni ljudje. Zato naj se na načine, ki jih je treba primerno odločiti, pospešuje dejavna soudeležba vseh pri upravljanju podjetij; ozirati pa se je treba pri tem na različne naloge vsakogar, bodisi da so to lastniki, bodisi delodajalci, bodisi uradniki, bodisi delavci, in nedotaknjena mora ostati potrebna enotnost delovne-

ga vodstva. Ker pa odločitve o gospodarskih in socialnih razmerah, od katerih zavisi usoda delavcev in njihovih otrok, pogosto ne nastajajo v samem podjetju, temveč na višji ravni, v ustanovah višjega reda, zato je potrebno, da delavci sodelujejo tudi pri takšnih odločitvah, in sicer osebno ali po osebno izvoljenih zastopnikih“ (Slovenski prevod konstitucije, Ljubljana 1966, str 77).

Tako priporočajo koncilski očetje. Že preje pa so to storili papeži v svojih socialnih okrožnicah (Pij XI. v okrožnici *Quadragesimo anno*, Pij XII v svojih nagovorih in pismih, Janez XXII v okrožnici *Mater et Magistra*, Pavel VI. v nagovoru 8. 6. 1964). Pravice delojemalcev se ne končajo z odgovarjajočo plačo, pripada jim več, to je predvsem aktivno sodelovanje v vodstvu podjetja, v katerem so zaposleni. Ne morejo ostati omejeni na izvrševanje določenih nalog na delovnem mestu, ampak morajo biti pritegnjeni k reševanju drugih zadev podjetja. V naši dobi nihče ne more oporekati, da je to njihova pravica. Ta pravica izha-

ja iz človekovega dostojanstva, ki ni samo fizično, ampak tudi duhovno, intelektualno bitje in mu mora biti dana možnost, da tudi v podjetju poleg svojih produktivnih in delovnih zmožnosti razvija zmožnosti svojega duha in čut odgovornosti. Dana mu mora biti možnost, da uveljavi celotno svojo osebnost, to je praktične in intelektualne sposobnosti.

SOUPRAVLJANJE IN SAMOUPRAVLJANJE

Težnja delojemalcev po sodelovanju v vodstvu podjetja je že sorazmerno stara. Korenine je pognala že v drugi polovici preteklega stoletja. Našla je nekaj odmeva in tu in tam bila aplicirana na različne načine. Ostalo pa je več ali manj pri poskusih. Ustanavljali so se obratni sveti, delavski sveti, uvajala se je soudeležba pri dobičku podjetja. Morda je bil višek dosežen med drugo svetovno vojno in prva po vojna leta v zapadnem svetu, ko je bila potreba po zvišanju proizvodnje in socialnem miru neizogibno potrebna.

Značilno za vse te poskuse je, da je v glavnem ostalo le pri posvetovalnem značaju soupravljanja. V zapadni Evropi so ponekod uzakonili delavske in obratne svete kot posvetovalne organe v podjetju, v Združenih državah pa se je začelo s pospeševanjem

delojemalske soudeležbe pri dobičku podjetja in zajamčene letne plače. Dočim je bila v Evropi ustanovitev različnih oblik delavskih svetov rezultat zakonodajnih ukrepov, so Amerikanci pospeševanje soudeležbe pri dobičku podjetja prepustili svobodnim odločitvam in sporazumom zainteresiranih činiteljev, ter je zato značilna mnogoterost oblik in načinov. Navajajo jih celo več tisoč. Pri vseh teh poskusih je pravica zasebne lastnine ostala nedotaknjena kakor tudi iz nje izhajajoča odgovornost.

Poseben poskus, ki mu pravijo samoupravljanje, je nastal po letu 1950 v Sloveniji. Zatrjujejo, da gre za dejansko, resnično delavsko upravljanje podjetij, novost, ki do tedaj še ni bila nikoli realizirana.

Bistvo samcupravljanja bi naj bilo v dejstvu, da je država socializirala vsa proizvajalna sredstva, postala so družbena lastnina, in jih izročila v vodstvo in upravo zaposlenim delojemalcem. Toliko teoretično. Vendar do sedaj še ni razvozljan problem družbene lastnine proizvajanih sredstev, ker so podjetja dejansko last in pod strogo kontrolo državne oblasti, ta pa je po ustavi podrejena komunistični stranki, ki je dejanski lastnik in upravitelj podjetij. Podjetij ne vodijo delavci, ampak direktorji. Ti so sicer imenovani na podlagi razpisa delovnega mesta, vendar mora biti njihova

izbira in imenovanje potrjeno od stranke. Delavski sosvet, ki ga volijo v posameznih obratih ali temeljnih organizacijah združenega dela, je samo v pomoč imenovanemu direktorju. Tudi smer nic za svoje delo ne jemlje iz lastnih pobud, ampak se mora zopet podvreči ukazom in navodilom stranke. Že sprejeti sklepi se morajo umakniti, če tako ukaže vodstvo komunistične stranke. Tako je dejanski vpliv delavcev na vodstvo podjetja minimalen, kot so to pokazale številne anket e. Zato moremo tudi v slovenskem primeru govoriti le o skromnem poskusu delavskega soupravljanja v podržavljenih podjetjih.

Teorijo delavskega samoupravljanja socializiranih podjetij so v prvih letih po prvi svetovni vojni razvili angleški laburisti, predvsem Herbert Morison. Krščanski koncept delavskega samoupravljanja pa je razvil slovenski sociolog Andrej Gosar. Teorijo je nakazal v dveh knjigah z naslovom Za nov družabni red (Nova založba, Ljubljana 1933 in 1934).

Ne moremo govoriti o soupravljanju, kadar gre za solastništvo podjetja, ko so delavci delničarji podjetja, v katerem so zaposleni. Tudi zadružno podjetje ni primer soudeležbe pri vodstvu podjetja, ker so člani zadrugetarji in solastniki zadrugete na podlagi vplačanih deležev. V teh dveh primerih

pravica do soupravljanja izhaja iz lastniške pravice. Soupravlja jo lastno premoženje.

KAJ JE TOREJ SOUPRAVLJANJE?

Teško je najti skupen imenovalec in reči, kaj je soupravljanje. More biti način informiranja, vendar je to premalo, more biti tudi aktivno sodelovanje delojemalcev pri vodstvu podjetja, kjer je kapital, podjetnik in delo, delojemalci enakopravno sodelujejo pri vodstvu podjetja. Oboji, podjetnik in delojemalci, imajo izvršilno funkcijo ali oblast. Odločitve so rezultat sporazuma obeh človeških činiteljev v podjetju. Vsi člani vodstvenega organa podjetja imajo enake pravice in dolžnosti.

Praktično to pomeni, da so predstavniki v podjetju zaposlenih delojemalcev zastopani v vodilnem organizmu ali organih podjetja. Ni važno, kako se imenujejo, važno je, da imajo izvršilno funkcijo in ni nobenega vzporednega ali postranskega ali tajnega organa, ki bi temu jemal ali onemogočal izvršno funkcijo.

Število delojemalskih predstavnikov v vodstvu podjetja je odvisno od velikosti podjetja in števila zaposlenih. Teško je v tem primeru določiti pravično število, če mora biti zastopstvo paritetno. Morda v majhnem podjetju zadoštuje eden delojemalski predstav-

nik, v večjih pa jih mora biti gotovo več.

Soupravljanje izgubi na pomenu, če so delojemalski predstavniki imenovani ali postavljeni od podjetnika. Biti morajo svobodno izvoljeni, a tudi sposobni za prevzeto nalogo.

POT DO SOUPRAVLJANJA

Realizacija ni enostavna. Zah-teva obojestranske dobre volje in pripravljenosti. Na poti do cilja se lahko srečajo s številnimi težavami, ki pa v nobenem primeru niso nepremagljive. Potrebna je predvsem psihološka pripravljenost podjetnika ali njegovih predstavnikov deliti vodstvo z do sedaj popolnoma podrejenimi delojemalci. Čim je premagan odpor do delitve vodstva, potem pot do cilja ni več dolga. To pa zahteva dobre volje, priprave in vzgoje.

Tudi delojemalci se morajo pripraviti za nove naloge. Zavedati se morajo nalog in dolžnosti, ki izhajajo iz prevzema novih funkcij in položaja. Če podjetnik misli preveč gospodarsko in egoistično in iz tega vidika gleda na podjetje, delojemalci pa predvsem s stališča socialnih pravic in dobrega zaslužka, morata oba spremeniti v precejšnji meri svoja dosedanja gledanja in se srečati na točki skupnih objektivnih koristi, to je na točki, kjer je zadoščeno gospodarski varnosti in napredku podjetja in socialnim dol-

žnostim, ki jih to ima do svojih delojemalcev in skupnosti.

Soupravljanje ne izhaja iz neke naravne pravice, kot je to učil že Pij XII., kljub temu pa je potrebno in pravično da do nje ga pride. K cilju vodijo različne poti, daljše in krajše. Ni mogoče predvidevati kar na splošno, katera pot je najboljša. Gotovo pa je v vsakem primeru najboljši svobodni sporazum med partnerji, da se dogovorijo za vsak primer posebej ali pa se sporazumejo njihove poklicne ali stanovske organizacije.

Ker imajo delojemalci pravico prositi in vztrajati, da pride do soupravljanja v podjetjih, more biti njegova uresničitev posledica zadeve državne zakonodaje. Ta poseg državne zakonodajne oblasti je upravičen iz naslova skrbi za skupno blaginjo. In soupravljanje je eden izmed elementov te blaginje.

Zakonodajni poseg ne sme biti v nobenem primeru egoistična izraba danega položaja. Tudi v zakonodajnem primeru ali posegu mora biti postavljeno na trdne temelje. Odstranjena mora biti nevarnost, da bi s politično spremembo že bila ogrožena zadevna zakonodaja. Ne sme biti nekaj priložnostnega ker je cilj soupravljanja trajne vrednosti.

Delitev vodstva v podjetju ne ogroža že same po sebi avtoritete. Pravilno pojnovana delitev vodstva vodi k edinosti človeških

činiteljev v podjetju in ta je temelj za učinkovito in resnično avtoriteto. Seveda v tem primeru tudi avtoriteta zadobi drugačen obraz.

POSLEDICE

Ne samo avtoriteta, celotno podjetje zadobi drugačno lice. Ozračje medsebojnih odnosov se bistveno spremeni, ker nudi možnosti boljšega medsebojnega poznanja in razumevanja.

Ne gre za tvorni uspeh, ker ga pogosto ne prinese, namreč delojemalcem, ampak za izboljšanje, počlovečenje ali humanizacijo odnosov med delom in kapitalom. Je to morda del tiste „osvoboditve“ človeške osebnosti od podrejenosti, ki se v naših dneh toliko poudarja, a tudi izrablja. Podrejenost nadomesti povezanost in

sodelovanje. Zadoščeno je v neki meri tudi človeškemu dostojanstvu in enakopravnosti.

Ker je realnost drugačna kot pa želje in pričakovanja najbrž soupravljanje ne bo zadovoljilo vseh delojemalcev. Imamo praktičen primer v Združenih državah, kjer sindikalni voditelji poudarjajo, da jih zanima samo plača, podjetja naj vodijo lastniki. Tudi v Sloveniji so ankete pokazale, da niso vsi zadovoljni in si nekateri želijo pravi tradicionalni podjetniški sistem.

Gotovo pa je, da s soupravljanjem socialni mir stoji na trdnejših temeljih, kar ni važno samo za podjetniško aktivnost, ampak za vso družbo. In to je velike vrednosti.

Avgust Horvat.

Mladinski zbor „Karantanija“, ki ga vodi ga. Marija Fink-Geržiničeva

kaj pravite?

MAŠA DOBREGA IN SLABEGA DUHOVNIKA

Ali več velja maša dobrega kot slabega duhovnika?

Pri sveti maši je treba dvoje razlikovati: daritev, ki je glavna, in pa molitve, ki se opravljajo pri njej za žive in mrtve. Kar zadeva daritev, maša slabega duhovnika nič manj ne velja kot dobrega, ker gre v obeh primerih za isto Kristusovo daritev, ker je on sam poglavitni duhovnik in tudi daritvena žrtev. Kar pa zadeva molitve pri sveti maši, je odgovor naslednji. V kolikor imajo te svojo učinkovitost iz duhovnikove osebne pobožnosti, je jasno, da bodo molitve dobrega du-

hovnika bolj učinkovite kot slabega. V kolikor pa duhovnik molitve opravlja v imenu vse Cerkve, katere predstavnik je — in tak predstavnik ni samo dober, ampak tudi slab duhovnik — potem se učinkovitost teh molitev meri po svetosti Cerkve, ne pa po svetosti njenih predstavnikov.

ZAKAJ NI KRISTUS EVANGELIJA NAPISAL?

Zakaj Kristus svojega nauka vsaj v glavnem ni napisal? Ali ne bi bilo to za jasnost nauka in za njegovo širjenje bolj primer-
no?

Zanimivo je, da si je isto vprašanje stavil že tudi veliki bogoslovni učenjak sv. Tomaž Akvinski pred več kot 700 leti. In si je seveda nanj poskušal tudi odgovoriti. Po njegovem mnenju iz treh razlogov ni bilo primerno, da bi Kristus svoj nauk zapisal. Prvič zaradi svojega dostojanstva. Čim odličnejši je kakšen učenik, tem odličnejši je tudi način njegovega poučevanja. Kristus je svoj nauk zapisal ne na papir, temveč neposredno v srca svojih poslušalcev. Tako že med pogani najbolj odlični filozofi niso nič napisali (Sokrat, Pitagora). Pisana beseda ima končno namen, da pride do src ljudi. To pa je Kristus dosegel s samo živo besedo. Drugič zaradi odli-

čnosti Kristusovega nauka, ki ga ni mogoče obseči v pisani besedi. V tem smislu je zapisal sv. Janez: „Še mnogo drugega je storil Jezus. Če bi se to hotelo povedati vsako posebej, bi ves svet ne mogel obseči knjig, ki bi jih bilo treba napisati“. Morda je Janez hotel s tem reči, da bi te knjige presegle umsko zmožnost ljudi. Če bi Kristus svoj nauk zapisal, bi ljudje nič drugega ne upoštevali, kot samo to, kar bi bilo napisano. Kristus pa je učil in delal veliko več, kot pa bi se dalo napisati. Končno, pravi sv. Tomaž, je bilo primerno, da je Kristusov nauk po nekem redu prišel do ljudi. Kristus naj bi neposredno poučil le svoje učence, ti pa naj bi potem poučevali druge. Če bi pa svoj nauk napisal, bi ta prehitro prišel do vseh ljudi, ko je bila pa božja volja, da pride najprej do Judov, šele potem pa do poganov. Nagnil pa je Bog apostole, da so zapisali vse tisto, kar je hotel, da bi o Kristusu ljudje vedeli.

ALI JEZUS ŠE TRPI?

Vnukinja me je vprašala: „Ali Jezus še trpi za naše grehe, saj v nebesih ne more več trpeti?“ Odgovorila sem: „V nebesih res ne trpi, je pa na skrivnosten način med nami v sv. Rešnjem telesu. Posebno ko se pri sv. maši daruje nebeskemu Očetu, trpi za

naše grehe še zdaj. Zato tudi pravimo: daritev sv. maše. Trpi pa tudi v človeku. Če je toliko ljudi lačnih na svetu zaradi lakomnosti drugih itd. Saj bo na sodni dan govoril: Lačen sem bil in mi niste dali jesti!“

Jezus v poveličanem stanju, v katerem se sedaj nahaja, ne trpi več. Ne more trpeti, ker je trpljenje nezdrujljivo z nebeško blaženostjo. Je pa v svojem zemskem življenju trpel za vse grehe, ki so jih ljudje do tedaj storili in ki jih bodo storili do konca sveta. Zanje je trpel in umrl. Pač pa sedaj v nebesih vsak naš greh vidi in ga tudi obsoja, s čimer pa ni združeno nobeno trpljenje. Tako je Bog neizmerno srečen in vendar vé za vsak naš najmanjši greh in ga tudi obsoja.

Otroku ste odgovorili, da Jezus trpi v sv. Rešnjem telesu, zlasti pri sv. maši. To ne drži. Sv. maša je sicer spomin in obnavljanje daritve na križu, a pri sv. maši Kristus ne preliva krvi in tudi ne trpi, ne telesno ne duhovno. Kristus sebe v obliki žrtve pri vsaki maši znova daruje Bogu v neskončno čast, zadoščenje, zahvalo in prošnjo.

Res je, da se Kristus istoveti z vsakim od nas ljudi, tako da vse, kar storimo bližnjemu, on smatra njemu storjeno. Toda to ne pomeni da bi Kristus pri tem trpel. Pravimo sicer, da trpi v svojih bratih, a je to le podoba, ki hoče

povedati, kako resno moramo vzeti ljubezen do bližnjega in da naša ljubezen do Boga ni resnična, če v njej niso vključeni tudi njegovi otroci, naši bratje.

OBHAJILO

VEČKRAT NA DAN?

Če je sv. obhajilo hrana našega krščanskega življenja, ali ne bi bilo potem primerno, da bi človek šel k obhajilu celo večkrat na dan? In vendar tega Cerkev ne dovoli.

Cerkev je v tem pogledu večkrat v zgodovini menjavala svoje predpise. V prvotni Cerkvi, v kateri je vladala med verniki velika pobožnost, je Cerkev navajala ljudi, naj gredo vsak dan k obhajilu. Tako je papež Anaklet določil, naj „po spremembi nju vsi pristopijo k obhajilu, če nočejo biti izključeni iz cerkve.“ Ko se je pa pozneje prvotna pobožnost v Cerkvi zmanjšala, je Cerkev tudi v tem pogledu postala popustljivejša. Papež Fabijan je določil, naj gredo kristjani, „če ne pogosteje, vsaj trikrat na leto k obhajilu in sicer za veliko noč, za binško in za božič“. Pozneje se je duhovno življenje med kristjani še poslabšalo. Zato se je 4. lateranski koncil (13. stoletje) zadovoljil z določbo, da „morajo verniki vsaj enkrat na

leto in sicer za veliko noč prejeti sv. obhajilo“. In kot zapoved še danes velja to določilo. Priporočila pa danes Cerkev čim pogostejše sv. obhajilo, celo vsakdanje. Zadnje čase v nekaterih primerih dopušča celo večkratno obhajilo isti dan. In že se oglašajo teologi s predlogom, naj bi Cerkev dovolila obhajilo pri vsaki sv. maši, tudi če bi kdo bil pri dveh ali več na dan. In splošno je pričanje, da bo do tega kmalu prišlo, ker je maša brez obhajila nepopolna.

SE MORAJO VSI POROČITI?

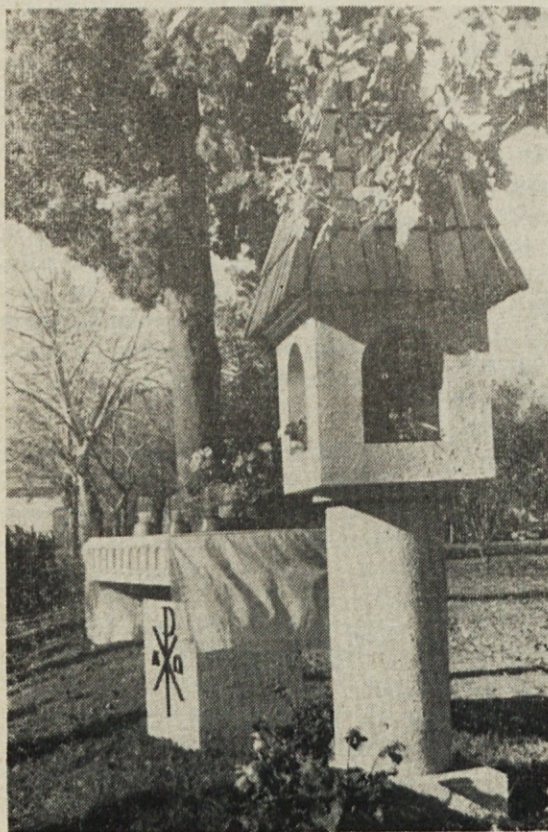
Bog je dal prvemu človeškemu paru v raju naročilo: Rastita in množita se ter napolnita zemljo. Torej se zdi, da so se vsi sposobni ljudje dolžni pokoriti temu naročilu, stopiti v zakon in imeti po možnosti otroke.

Nekatere božje zapovedi mora izpolniti vsak posameznik, sicer greši. Druge zapovedi so pa dane skupnosti kot takšni, ne pa vsakemu njenemu članu. Takšna skupnosti dana zapoved je naročilo o množenju človeškega rodu. Za namen tega naročila je zadostno poskrbljeno, če se večina ljudi poroči. Človeški rod se bo na ta način zadosti hitro množil. Za to pa, da se bo zadosti ljudi odločilo za zakon, je po-

skrbjeno že s tem, da je zelo močno v človeku nagnjenje k spolnemu življenju in družinski skupnosti. Zato bo dejansko le malo ljudi, ki bodo hoteli ostati neporočeni in če to store iz pravih namenov, bo njihovo dejanje tudi moralno dobro. Za skupnost je koristno in potrebno tudi, če se nekateri njeni člani posvetijo duhovnim dejavnostim, s katerimi ni dobro združljivo zakonsko

in družinsko življenje. Sv. Tomaž Akvinski navaja za to zgled vojske. V vojski nekateri v zaledju organizirajo dovoz potrebnega materiala za fronto, drugi so zaposleni v drugih pomožnih oddelkih in le le en del se dejansko bori s sovražnikom na fronti. — Še bolj pa je upravičeno ostati neporočen iz verskih razlogov v Bogu posvečenem devištvu.

A. K.

**Novo znamenje
in oltar, ki ga
slovenska verska
skupnost
iz San Justa
postavi za skupno
slovensko procesijo
sv. Ročnjega telesa
v Buenos Airesu
(Foto M. Šušteršič)**

v družini

KRŠČANSKO UREJANJE ROJSTEV

„VSE PREMOREM V NJEM, KI MI DAJE MOČ.“

Pravilno urejanje rojstev ni lahka dolžnost, če človek gleda nanjo samo s človeškimi očmi. Papež pravi v „Človeškem življenju“: „Nauk Cerkve, ki razglašča božji nauk o urejanju rojstev, bi se mogel zdeti za izpolnjevanje zelo težaven, da ne rečemo nemogoč. Kakor vse dragocene in koristne dobrine zahteva tudi ta zakon od posameznikov, družin in družbenih skupnosti resne napore in mnoge žrtve. Moremo celo reči, da ga ni mogoče spolnjevati brez pomoči božje milosti, ki podpira človekovo dobro voljo“ (tč. 20).

Kristjani storimo na moralnem področju več z božjo pomočjo kakor z lastnim prizadevanjem. Vendar je lastno prizadevanje za delovanje božje moči v nas nujno. Bog ne zahteva od nas nemogočega. Zahteva od nas samo to, kar prav zdaj moremo storiti. S tem, kar moremo storiti prav zdaj, to je vsakdo v konkretnih razmerah

svojega življenja, pa moramo težiti k idealu. Ta ideal je skladnost življenja in delovanja človeka z življenjem in delovanjem Boga. Ljubezni. Kot Stvarnikovi tesni sodelavci so zakonci poklicani k temu idealu. Ravno v njihovem življenju se mora na poseben način izražati božja ustvarjalna modra in v Kristusu se darujoča in žrtvujoča ljubezen.

MOREBITNI NEUSPEHI

Na poti k idealu naj zakonce ne prestrašijo nobene težave in ne omalodušijo nobeni padci! Glede pravičnega urejanja rojstev italijanski škofje bodrijo zakonce: „Naj zakonci ne zgube poguma zaradi svojih morebitnih neuspehov! Cerkev, ki ima nalogo, da uči, kaj je celotna in popolna doktrina, se zaveda, da ima rast k dobri zakonitosti in da je večsih treba iti k njemu po nepopolnosti in stalno je treba težiti k idealu. „Zakoncem zagotavlja Bog zmago nad padci in nepopol-

nostjo, če prizadevno sodelujejo z božjo pomočjo. Sv. pismo namreč pravi: „Vse premorem v njem, ki mi daje moč“ (Fil 4, 13).

Božja moč prihaja v zakonce najprej z božjo ljubeznijo. V zakoncih učlovečena božja ljubezen ima moč krepiti jih, da morejo dajati življenje po božji volji. Zakonci morajo zaupati v to ljubezen. Z mislijo na Boga in na njegovo stvariteljsko dobroto in modrost, z obujanjem namena, da bi dajali življenje po božji volji, s hvaležnostjo Bogu za soproga in otroke, s prošnjo za pomoč v zakonskem življenju in družini itd. naj poročenci obujajo in dinamizirajo to ljubezen v sebi. Prizadevajo naj si za ljubezen do soproga in do že rojenih otrok. Potem bo božja ljubezen v njih dejavna. Uravnavanje rojstev ni najprej zadeva tehnike, ni najprej zadeva takih ali drugačnih okoliščin, ampak je zadeva resnične zakonske ljubezni. Pravilno uravnavanje rojstev je brez te ljubezni nemogoče.

Božja moč prihaja v zakonce dalje po molitvi in zakramentih. Pavel VI. zato spodbuja zakonce: „Naj s stanovitno molitvijo prosijo božjo pomoč, naj črpajo moči in ljubezni zlasti v neusahljivem vrelcu evharistije. In če jih kdaj greh premaga, naj ne izgube poguma, temveč naj se ponižno in vztrajno zatekajo k božjemu usmiljenju, ki ga obilno podeljuje zakrament sv. pokore“ (tč. 25).

Z močjo božje in medsebojne ljubezni, z milostjo molitve, s Kristusovim življenjem v evharistiji, z močjo, ki jo daje sv. pokora, bodo zakonci mogli premagovati svojo sebičnost in neurejeno spolno nagnjenje, ter se bodo usposabljali za velikodušnost, modrost in vestnost pri urejanju rojstev.

Učinke sodelovanja z božjo milostjo Pavel VI. takole opisuje: „Tako postajajo izrazi ljubezni, ki so lastni zakonskemu življenju, primerno urejeni. Ta urejenost se še posebno zahteva za to, da se morejo zakonci posluževati občasne zdržnosti. Ta urejenost, iz katere odseva zakonska čistost, nikakor ne škoduje zakonski ljubezni, nasprotno, poglobi jo še z večjo plemenitostjo. Zahteva sicer stalen napor, toda zaradi nje-nega blagodejnega vpliva zakonci razvijajo svojo osebnost v celoti in se bogatijo z duhovnimi vrednotami. Družinskemu življenju prinaša sadove vedrosti ter lajša rešitev drugih težav. Veča pozornost in spoštovanje do drugega zakonca, pomaga poročencem premagovati samoljubje, sovražnika pristne ljubezni, in jih hrabri za vestno izpolnjevanje dolžnosti. Ta red podeljuje staršem globljo in učinkovitejšo avtoriteto pri vzgoji otrok“ (tč. 21).

dr. Štefan Steiner

ZAKON – SKRIVNOST ZAVITA V LJUBEZEN

Eno od mnogih pisem:

Draga Monika!

Zadnjič mi je bilo žal, da se ob srečanju na cesti nisva mogli razgovarjati toliko časa, kolikor bi radi. Tebi se je mudilo v pisarno. Poleg tega naju je neprestano motila reka ljudi, ki je drla mimo po pločniku. Upam, da ne boš huda, nekje sem iztaknila tvoj naslov in se mi je nabralo toliko stvari, katere bi ti rada povedala vsaj po pismu.

Takrat si me vprašala, če sem srečna. Torej, da, sem. Hvaležna Bogu morem z vso iskrenostjo reči: Da, sem srečna. Prej si nikoli ne bi drznila predstavljati tako jasne sreče, skoraj blažene sreče. Janez je odličen mož. S tem nočem reči, da je bil najin zakon vedno tako rožnat in brez težav. Takih zakonov ni, si lahko prepričana. V prvih letih je bil tudi najin zakon v nevarnosti, v krizi in sem se pošteno bala, če se nisem zmotila v izbiri moža. Janez je govoril samo o svojem delu, in to komaj pol leta po poroki. Zgleda, da so možki pač takšni, čeprav govorijo o drugih stvareh, vendar mislijo na nas, le da tega ne pokažejo zmeraj na zunaj. Mislim, da nam hočejo kazati svoje uspehe in

spodobnosti in nam tako nuditi čim bolj urejeno življenje.

Ko je bilo ozračje do kraja nasičeno in napetost na višku, sva sklenila, da se hočeva iskreno pogovoriti. Od tedaj je najina ljubezen res globlja, trdnejša in bolj zrela. Moja mama, ki je hvale Bogu ohranila mirno razsodnost, mi je takrat prigovarjala: „Bodi pametna. Ostanita skupaj, pa amen. Vse to bo minilo. Tvoje stanje je podobno nekaterim zdravilom: ker ne povzročijo takojšnjega zboljšanja, jih hočemo opustiti, če jih pa jemljemo naprej, gre počasi na boljše. Da, hčerka, nikoli ne smeš zgubiti mirne razsodnosti in vedno moraš zaupati v moža. Morda trenutno ne čutiš tiste zaljubljene ljubezni, kakor bi jo rada, a zakon ostane tudi brez olajševalnih čustev. Kaj ti torej preostane? Imaš samo eno možnost: ostati skupaj in potrudi se, da boš še boljša žena, kot si bila doslej...“

Mama je imela prav. Po krizi, katere se on niti ni dobro zavedel, sva se spet našla. Še bolj naju je združilo rojstvo hčerke, najinega prvega otroka. Nikoli ne bom pozabila, ko je on prišel k meni v sobo v kliniki, s šopkom štiriindvajsetih rdečih vrtnic in eno belo sredi med nji-

mi. „Te vrtnice pomenijo tebe in malo Lucijo,“ je nerodno govoril, „rdeče pomenijo tebe s tvojimi štiriindvajsetimi leti in bela predstavlja najino Lučko.“

Kot bi bil ob pamet, ne? Je pač tak. Oči so se mu blaženo svetile in se mu orosile, ko je vzel Lučko v naročje. Nikoli dotlej ga nisem opazila tako nerodnega in tako velikega in tako zadovoljnega. Ni vedel kaj početi sam s seboj in z vso svojo srečo.

„In pomisli, da sem si zmeraj želel imeti hčerko,“ je govoril s tistim pridihom v glasu, kakor le v najbolj srečnih trenutkih.

„Dobro, in sedaj imaš hčerko,“ sem mu rekla

„Že, ampak kar ne morem verjeti.“

Dejansko je hčerkica dala najinemu zakonu popolnoma nov smisel. Ko ji zvečer urejam prostorček za počitek in ji naredim znamenje križa na čelu in ustnicah in prsih, živo čutim, kako zelo potrebujeva Boga, da bova mogla prav skrbeti zanjo in jo pravilno vpeljati v življenje.

Pa tudi otrok naju vpeljuje vedno nove skrivnosti vzgoje...

Nekoč je bil Janez slabe volje. Godrnjal je in nobena reč mu ni bila prav. Ti bi morala videti Lučkin obraz, vsa preplašena ga je gledala.

„Poglej,“ sem rekla Janezu, „vidiš, kako se te je ustrašila?“

On se je v zadregi nasmehnil,

kot bi ga bilo sram, da je prizadel otrokovo tenkočutnost. Verjemi, da so otroci res ogledalo staršev. Kako bi mogel biti človek surov in trd vpričo otrok, če se jim pa takoj ceilo na obrazu pozna?

A moram končati, če ne, ti bom spisala celo povest. Ničesar ne bi bilo treba dodajati. Bila bi resnična povest, katero pišeta dan za dnem življenje in ljubezen.

Dobro, želim ti sreče in pričakujem tvojega pisma in seveda tudi tvojega obiska. Nimava kake razkošne vile, streha je pale, je najin dom in ognjišče. Saj boš lahko videla, ko prideš.

Te srčno pozdravlja...

V JUTRU SE ZAČNE ŽIVLJENJE

KER NOČEM UMRETI

Pazi! Strup!

Tako piše na steklenicah, ki vsebujejo kislino ali kak drug strup. In da bi ga kdo ne zgrešil, je vedno zraven narisana mrtvaška loba-nja. Kdo bi bil tako neumen, da bi hotel poizkusiti, če je tekočina res smrtna. Ko bi se prepričal, bi bilo že prepozno.

Knjige in filmi nimajo prilepljenega listka: „Pazi, strup!“ Ven-dar bi bilo potrebno. Da tvoja duša ne bi umrla, je Cerkev, ki je ne zanima denar, pač pa tvoja sreča, pripravila oceno filmov. Na cer-kvenih vratih, v katoliških časopisih in revijah lahko vsak teden bereš, kateri so dobri in zanimivi filmi, ki si jih lahko ogledaš, in kateri so slabi in odsvetovani.

Dobre knjige si lahko izposodiš v farnih in društvenih knjižni-cah. Veliko knjig z lepo in bogato vsebino te tam čaka. Dogodivščine, detektivske povesti, potopisi, romani, ljubezenske zgodbe, knjige o naravi, znanstvene knjige. Ne pozabi, da si z branjem slovenskih knjig bogatiš svoj jezikovni zaklad. Lahkoto v izražanju si boš pridobil, če boš bral slovenska literarna dela.

Kaj se ti zdi? Kjer se hočejo drugi obogatiti, ti društvo samo za nekaj pesov izposojevalnine nudi bogato izbiro knjig. Take ponu-

dbe ne smeš prezreti. Dobre knjige so dobri prijatelji. Spremljajo te in ti nudijo veselje in razvedrilo.

DOM ALI BAR?

To je vprašanje in problem za mnoge. Kadar končaš svoje delo in se ti ne zdi, da bi sedel doma, je vprašanje: kam naj grem?

Rad bi se sešel s svojimi bivšimi sošolci, tovariši, prijatelji. Zato so iznašli veliko nadomestil za dom. Na primer bar. Nekateri fantje se zbirajo v barih in pijejo, pa ne sadne sokove. Poslušajo glasbo ali petje, ki je bolj vpitje ali tuljenje. Srce začne hitreje biti, fant pozabi na stvarnost in začne sanjati o „velikih stvareh“. V barih se razgovarjajo o raznih avanturah. Tu se zbirajo celo tatovi in drugače nepošteni ljudje. Večkrat se taki družbi pridružijo tudi nepoštene ženske. Fant, ki cele večere presedi v baru, je v veliki nevarnosti, da zaide na napačno pot. Zapravlja svoj denar, svoje zdravje, čast in poštenje. Ni nujno, da pride do takih skrajnosti, vendar kako lahko je pasti v globino, kadar nekdo drči navzdol.

Kam naj torej grem?

Naši slovenski domovi ti nudijo dovolj razvedrila in zabave. Morda športni prostori, kjer se zbirate, niso najbolj razkošni, vendar so res pravi domovi tudi za našo mladino. Tukaj lahko igraš odbojko nogomet, ping pong; poslušáš plošče ali igraš šah. Najdeš se s svojimi sošolci, s fanti in dekleti, ki ti lahko postanejo pravi prijatelji. Z njimi se lahko razgovoriš o svojih problemih in raznih življenjskih vprašanjih. Koliko razvedrila pa tudi izobrazbe ti nudijo mladinske organizacije. Če imaš veselje do petja, pridruži se pevskemu zboru. Te zanima glasba, igraš kak instrument? Mladinski organizaciji organizirata vsako leto pevsko-glasbeni festival. Poleti je prav, da se organizirajo izleti ali tudi taborjenja, da prideš v naravo, ki nam jo je podaril Bog. Potem ko si celo leto študiral v srednji šoli ali na univerzi, delal v tovarni, delavnici ali pisarni, je važno, da zadiháš drug, čist zrak. Če si vse leto dobro študiral ali trdo delal, je potrebno, da se med počitnicami razvedriš in spočiješ. Med delovnim tednom v slovenskem domu, na športnem igrišču, med počitnicami v stiku z naravo.

Ne moreš vedno teči. Včasih se je treba ustaviti, da se odpočiješ, razvedriš, da tako znova občutiš veselje do življenja. Tudi notranje se tako počutiš bolj svobodnega. Zdravo in čisto življenje je kakor neusahljiv studenec.

Po resnem in utrudljivem delu in naporu je lepo, da se srečaš s prijatelji in živiš veselo. Se ti ne zdi?

Prir. M. Mt.

Zakaj ne smem vedeti?

Kaj je nagon? Je prirojena težnja, zadovoljiti življenjske potrebe. Pogosto je vezana na neki občutek ugodia. Nagon more in mora biti podvržen volji in po pameti usmerjen v namen, ki ga ima, ker se v nasprotnem primeru izrodi v strast. Fizični nagoni so: nagon po samoohranitvi, nagon po hrani, spolni nagon, nagon do dela itd. Duševni nagoni so: nagon po svobodi, resnici, lepoti itd.

Pijančevanje (alkoholizem) je nezmerno uživanje alkoholnih pijač. Zdravniki ga štejejo med kronične bolezni. V mnogih primerih povzroči pijančevanje duševne motnje in slabo vpliva na potomstvo. Veliko ljudi je, ki pijančuje, in zadnje čase narašča prekomerno uživanje alkoholnih pijač med ženskami. Tudi mladi ljudje lahko zapadejo v to strast. Preveliko zaupanje samega vase in slabi zgledi tovarišev v okolju lahko potegnejo mladega človeka za sabo. Nekateri začnejo, da v pijači utopijo svojo žalost ali nesrečo, drugi pa samo zato, da zapravljajo denar ali iz bahaštva. Neko vprašanje bi ti rada zastavila. Veš, če je tvoj fant ali tvoj prijatelj zmeren v pijači ali je podvržen pijančevanju? Če se čutiš odgovorna zanj, vedi, da lepa in prijazna beseda na pravem mestu lahko odvrne veliko težav in kaksnejših nesreč.

Nikotin je snov, izvleček iz rastline, ki se imenuje tobak. Uživa se nikotin v cigaretah, narejenih iz tobaka. Če se ga uživa v velikih količinah, škodljivo vpliva na možgane, pljuča in srce; povzroči tudi vrtoglavico itd. Znanstveno je dognano, da je še posebej škodljiv za ženske. Po statistikah je ugotovljeno, da so noseče žene, ki so kadile, imele procentno več splavov in prezgodnjih rojstev, kakor tiste žene, ki niso kadile. Razen tega je bila teža novorojenčkov veliko nižja pri otrocih mater kadilk.

Zakaj toliko mladostnikov kadi? Začno, ker se jim zdi zanimivo in mislijo, da se s tem pokažejo dorasle. Poleg tega okolje vpliva nane: sošolci, sošolke, sodelavke kade. Fant ali dekle se čutita nekako manj vredna, nimata poguma, nista zmožna upreti se toku okolja. Potem se tako navadijo, da cigaret ne morejo več pustiti. Obvlada jih strast do kajenja. Najbolje je ne začeti kaditi.

Uživanje drog (Toxicomania) je boleštna navajenost na uživanje strupov-drog. V začetku vzbudi občutek ugodia, potem pa povzroči nepopravljivo škodo osebi, ki se je predala tej strasti. Nekateri neprevidneži hočejo samo „poizkusiti“, vendar se pogosto ne morejo več osvoboditi navade, ki slabi voljo, zmanjša zmožnost za delo, zahteva vedno večjo

količino droge za zadostitev in končno vodi v norost.

Nenravno slovstvo (pornografija), so publikacije z nesramno vsebino in slikami, ki jih izdajajo neodgovorni in brezvestni trgovci. Razširjajo jih, da si polnijo žepe z denarjem mladih, neizkušanih in neprevidnih ljudi, ki se pustijo zмести in zapeljati, da se končno fizično in moralno

zrušijo. Najboljše sredstvo, da se ubranimo temu vplivu, je, da jim ne posvečamo nobene pozornosti. Imeti moramo dovolj poguma, da se postavimo in vpričo sodelavcev ali sošolcev odločno odklonimo take publikacije. Resnica je, da do danes še nihče ni postal boljši zaradi teh revij in tudi da se zlo razširja zaradi strahopetnosti dobrih. Prir. M. Mt.

GREŠ, JEZUS, Z MENOJ?

Gospod, kaj je ljubezen?

● Kako nerazumljivo se nam zdi, Jezus, da si Očeta prosil milosti celo za tiste, ki so te mučili, češ da niso vedeli, kaj delajo.

● Daj, da se bomo od Tebe naučili, Gospod, ljubiti tudi takrat, ko čutimo skušnjavo, da bi sovražili. Kako težko je vedno ljubiti in nikoli sovražiti.

● Ti si celo na križu ljubil v dejanju in resnici, z vso voljo in vso zavestjo. Jezus, pomagaj nam priti do prave ljubezni.

Spet visiš na križu, Gospod

● Znamenje tvoje smrti nam je postalo tako domače, da morda premalo mislimo na njegovo resnično vsebino. Ali ni bil mar križ samo način izvršitve smrtne obsodbe, nekaj podobnega kot so bile včasih vislice ali danes plinska celica, električni stol ali strel v tilnik?

● V cerkvah je polno križev: na oltarjih, na barvastih oknih, na stenah, na stebrih, na stropu. V farnih prostorih, v naših domovih. Saj vem, da je križ znamenje našega odrešenja, toda ali nas nisi reševal z vsem svojim življenjem, od učlovečenja do vstajenja?

● Se ne motimo, če mislimo, da je bila za nas edino važna Tvoja smrt in ne tudi življenje in vstajenje, Gospod? Ti si umrl, da bi s Teboj tudi mi vstali k sreči brez konca. Pomagaj nam, da bomo znali ohraniti pametno ravnovesje in ubranost med verskimi znaki. In predvsem, da nam ti znaki ne bodo nikdar zakrili Tvoje čudovite božje-človeške podobe.

Hudičev advokat

Morris West - Jože Škerbec

„In to je bil začetek?“ je vprašal Blaise Meredith.

„Da, začetek.“ Meyer je prijel za vrč. „V treh tednih je že lahko hodil in delal za Enza Gazzolija. Zvečer se je pa vračal v Ninin dom in sta se rada imela.“

„Razen tega, da je Anglež, niste za njegove druge podatke nič zvedeli?“

„Ne, ničesar drugega.“ Meyer je spil dolg požirek in si obrisal usta z umazanim robcem. „Lahko je bil eno od trojega: pobegli ujetnik, britanski agent, poslan, da bi navezal stike s prvo skupino gverilcev, ali pa ubežnik.“

„K čemu ste se vi nagibali?“

„Preudarja! sem jih po vrsti in ga skušal opredeliti. Pobegli ujetnik? Da, le da ni kazal nagnjenja storiti kar bi takšen človek storil: da bi se združil s svojo enoto. Agent? Tudi je bilo mogoče. Govoril je gladko italijanščino, ne žargon pivnic ali vojaških bordelov. Bil je izobražen človek. Dojemal je krajevno barvitost. Vendar ko sem mu namignil, da bi se povezal z mano, da bi skušala priti v stik z gverilci, je odklonil.“

„Je dal kakšen razlog?“

„Ne. Odklonil je vljudno, toda odločno.“

„Ubežnik, torej?“

Meyer se je zamišljeno nakremžil.

„Zdelo se je najbolj verjetno. Toda ubežnik je preplašen človek. Njegov pogled je nemiren. Živi v prepričanju, da ga bodo nekega dne prijeli. Nerone ni imel nobene teh reči. Ko je ozdravel, je hodil, govoril in se smejal kot kateri koli svobodnjak.“

„Je bil častnik?“

„Tako se mi je zdelo. Kot sem vam dejal, je bil izobražen. Na-

vajen je bil odločati, znal je prisiliti, da se je stvar izvedla. Ni pa imel nikakršnih osebnih dokumentov. Rekel sem mu, da bi ga Nemci ali Italijani ustrelili kot špijona, če bi ga našli v takšnih pogojih. Smejal se je in dejal, da je bil Giacomo Nerone dober Italijan, ki pa ni odkril razlogov za vojno... Bi še malo vina, monsignor?"

Meredith je sprejel in medtem ko mu je Meyer nalival v kozarec, ga je vprašal:

„Kakšen pojem ste si ustvarili o njegovem značaju v tem prvem razdobju?"

„Delno sem že razložil," je dejal Meyer. „Pogum, dobra volja, sposobnost prisiliti, da se stvari izvedejo. O drugem nisem bil gotov. Budil mi je ljubosumnost."

„Zavoljo Nine Sanduzzi?"

„Zavoljo nje in drugih stvari. Jaz sem tudi živel med temi ljudmi, služil sem jim dolga leta, pa nisem nikdar imel vstopa v njihovo intimnost. Nerone si je pridobil njihovo zaupanje v enem tednu. Moški so zaupali vanj, ženske so ga imele rade. Zadosti je bilo, da je namrščil svoje črne obrvi, da jih je spravil v smeh. Pripovedovali so mu vse škandale, učili so ga narečja in ponujali so mu vina. Jaz sem pa bil še vedno tujec, Žid iz Rima."

„Razumem, kaj ste čutili," je dejal Meredith potihoma. „Jaz sem bil tako vse življenje, le da nisem služil nikomur."

Aldo Meyer ga je spoštljivo pogledal, vendar Meredith je imel uprte svoje odsotne oči v črno vino svojega kozarca. Meyer je nadaljeval:

„Kar me je jezilo na njem, je bilo to, da je jemal vse kot nekaj naravnega in trajnega, vsaj kot se je zdelo. Kot če bi bila sedanost edino, kar je važno. Menim, da je bilo to zanj logično. Vojsko je že prebil. Zadovoljeval se je z vsakim dnevom. Jaz sem toliko časa čakal, da je vse v meni kričalo po delovanju in spremembi."

„Vidva se torej nista razumela?"

Meyer je odkimal.

„To je čudno. Kadar ga nisem videl, mi je bil v nadlego, če pa sva se mimogrede srečala, ali kasneje, ko se je navadil hoditi k meni na razgovor ali da bi mu posodil kakšno knjigo, me je očaral. V njem je bil mir in milina. Isto, kar najdete sedaj v Nini Sanduzzi."

„O čem sta se pogovarjala?"

„O vsem, le o Neroneju ne. Ogibal se je vsakega predmeta, ki bi mi lahko dal ključ do njegove identitete. Kar ga je najbolj zanimalo, je bil kraj sam, ljudje, njihova preteklost, njihovi običaji, njihovi medsebojni odnosi. Bilo je, ko da ~~mi~~ skušal pozabiti na vse, kar mu je pripadalo, in se vključiti v hribovsko življenje."

„Je skrbel za ljudi?"

„Spočetka ne. Zdelo se je, da se ima za enega izmed njih. Ni pa imel načrtov kot jaz. Nobenega načrta za njihovo izboljšanje.“

„Kakšno je bilo njegovo razmerje z Nino Sanduzzi?“

Meyer se je skremžil in se opravičil s kretnjo.

„Srečna sta bila skupaj. To se je bralo na njunih obrazih. To je vse, kar vem. Več, kot sem želel vedeti. Kar se tiče drugega, boste morali govoriti z Nino.“

„Žal mi je, da moram vztrajati z izpraševanjem doktor,“ je dejal Meredith. „Vendar vi razumete dolžnost, ki jo imam.“

„Razujem. Ne gre za to, da bi se skušal izviti, ampak da bi bilo moje pričevanje prvoročno.“

„Prosim vas, nadaljujte.“

„Naslednja stopnja se začne ob koncu oktobra, sredi jeseni. Nerone me je poklical, da bi pregledal Nino. Bila je noseča dva meseca.“

„Kakšen je bil njegov odziv?“

„Razveselil se je. Oba sta bila zadovoljna. Mislim, da nisem nikoli občutil toliko ljubosumnosti do njega kot tedaj. Prišel je od kdo ve kod pa je dosegel, kar se mi je izvijalo vse življenje: sprejetje, ljubezen, obljuba smotrnosti in kontinuitete.“

„Kljub temu se ni skušal poročiti z Nino?“

„Ne.“

„Se je ona hotela poročiti?“

„Jaz sem jima predlagal,“ je dejal Meyer. „Ne zato, ker bi bil vznemirjen za položaj otroka, saj v kraju brez moških ni sramotno za otroka, če je brez očeta, ampak zato, ker sem hotel videti, kakšne vrste človek je bil Nerone.“

„Kaj je dejal?“

„Ničesar. Nina je odgovorila. Rekla je: ‘Kadar bova vedela, kaj se bo zgodilo, bo čas, da pozvone poročni zvonovi, dottore.’“

„Pa Nerone?“

Meyer si je ogledoval hrbtno strani rok, razprostrte kot pajka na toplem namiznem prtju. Okleval je za hip in nato dejal:

„Prav dobro se spominjam, kar bom sedaj povedal. Ravno ko se mi je zdelo, da sem zmeril Neronejevo moralno velikost — kresnica, ki bo ugasnila pred zoro — me je znova presenetil.“

„Na kakšen način?“

„Dejal je čisto preprosto in nekako mimogrede: ‘Zima bo huda. Bolje je, da se vi in jaz, doktor, začneva pripravljati že od sedaj naprej...’“

— — —

„V preteklih časih, predno so odpeljali moške, predno smo začeli izgubljati vojno, ko je bila v pokrajini še oblast in so ljudje še imeli neki cilj, je bila zima še kar znosen letni čas, čeprav nikdar srečen.“

Obstajale so zaloge premoga, v zelenih steklenicah je bilo vino in olje. Čebula je visela v kitah

s tramov, koruzni storži so bili nakopičeni v kotu in pod slamo je bil zakopan krompir. Mogel si kupiti sir, salamo, prekajeno meso in lečo in mlinarji so prodajali moko za testenine. Hrane je bilo, čeprav si moral napraviti luknjo v hlačah, da si našel denar in jo kupil. Predno so narasli snežni zameti, se je prekupčevalo in zamenjavalo med naselji, in kadar se je delo na polju zavlačevalo, je občina delila majhno pomoč za čiščenje cest in prebitje zamrznjenih delov poti.

Živelo se je, čeprav težko, če povem po pravici, vendar če je človek obstal je lahko kasneje poslušal bučanje hudournika in vohal prve mlačne južne sape in slišal, kako se je tajal led ob prihodu pomladi.

Toda tedaj ni bilo moških in žetev je bila pičla in dajatve so odnesle najboljše. Izmenjave so se končale, kajti kdo bi si upal z vozičkom in oslom na trg, saj bi bil v nevarnosti, da se sreča na poti s tatovi, z ubežniki in s patroljami. Varneje je bilo ostati doma in životariti ob lastni zalogi, dokler bo trajala. Razen tega so se začeli vračati fantje, razočarani in prestradani, in treba je bilo hraniti nova usta s pičlimi zalogami.

V Gemelli dei Monti so vohali veter, doživeli prve nalive, šteli prve zmrzali in napovedovali: 'Hudo zimo bomo imeli'.

Giacomo Nerone je tudi dejal

isto, hladno in zanosno. Vendar je dodal lastne misli

„Vi in jaz sva edina, ki imava talent in vpliv v tem kraju. Voditi bova morala organizacijo.“

Meyerju je zastal dih, kot če bi ga strela udarila.

„Človek božji, ne veste kaj govorite. Vi ste ubežnik, jaz sem politični izgnanec. V hipu, ko stegneva vražove, bodo na naju spustili sekiro.“

„Kdo, doktor?“ je vprašal smehljaje Nerone.

„Oblast, policija karabinerji, župan Gemella Maggiorè.“

Nerone se je smejal iz vsega srca, kot če bi šlo za šalo kake perice ob studencu.

„Dragi doktor. Teh gospodov je sedaj tako strah, da mislijo samo, kako rešiti lastno kožo. Nekaj tednov je že, odkar nisem videl nobenega tukaj. Razen tega je to naša zadeva, ne njihova.“

„Kaj je naša zadeva, za božjo voljo?“

„Temeljno vprašanje, kako preživeti tri mesece. Poskrbeti morava, da bodo imeli vsi zadosti hrane in kuriva, da ostanejo pri življenju skozi zimo. Doseči morava več zdravil za vas in več odej. Treba je urediti osrednje skladišče in paziti, da se bodo obroki razdeljevali vsem enako.“

„Vi ste ob pamet,“ mu je zabrusil Meyer. „Ne razumete teh ljudi. V najbližjih časih so zelo stisnjenih pesti in v času lakote

so kot ptice roparice. Požrli se bodo med seboj, predno bi dali mrvico kruha iz ene hiše v drugo. Družina je edino, kar velja. Vse drugo lahko pogine v cestnem jarku.“

„Tedaj jih bova naučila naslednjega koraka,“ je dejal Nerone, ne da bi se vznemiril. „Povezala jih bova v pleme.“

„Ne boste dosegli.“

„Sem že začel.“

„Ne morem verjeti.“

„Dosegel sem, da je deset družin pristalo na to, da bo oddalo eno četrtno svojih zalog hrane v skupno shrambo za zimo. Vsaka od teh družin bo skušala pridobiti drugo. Midva bi tedaj napravila obhod in prepričala magari zgrda še tiste, ki se ne bi marali pridružiti.“

„Ne razumem, kako ste napravili.“

Giacomo Nerone se je zasmeljal in zmignil z rameni.

„Govoril sem jim, da bodo še morali oddajati Italijanom. Nemcem in zaveznikom. Ko bo nastopila kriza, kot se bo to zgodilo pozimi, bodo nekvirirali hrano od hiše do hiše. Bolje je sodelovati in ustvariti skupni sklad na kakšnem skritem kraju, dokler se da. Povedal sem jim, da bova z Nino prva dala v dokaz dobre vere in da bomo kasneje določili upravni odbor, v katerem bomo vi, jaz in še trije drugi dva moška in ena ženska. Potreboval sem časa, nazadnje so pa le privolili.“

„Jaz sem živel tukaj dolga leta,“ je dejal mračno Meyer, „pa nisem mogel nikdar doseči kaj podobnega.“

„Treba je plačati ceno.“

Meyer ga je gledal, ne da bi razumel.

„Kakšne vrste ceno?“

„Še ne vem,“ je dejal zamišljeno Nerone, „vendar mislim, da bo navsezadnje zelo visoka...“

— — —
„Je razložil kaj je hotel reči?“

„Ne.“

„Vi ga niste prosili pojasnila?“

„Da, vendar je bila spet Nina, ki je odgovorila namesto njega. Spominjam se, da je stala za njim, se sklonila, mu poljubila lase in mu obdala obraz z rokami. Nato je dejala:

„Rada imam tega človeka, do ttore mio. Nikogar se ne boji in zmeraj plača svoje dolgov.“

„Vas je s tem zadovoljila?“

Meyer se je nakremžil in se pomaknil nazaj na stolu, da je dosegel vrč.

„Nekaj pozabljate, monsignor. Kadar vidite moškega in žensko v takšni drži in ste zaljubljeni v tisto žensko, je samo ena stvar, ki bi zadovoljila. Vstal sem in odšel domov. Naslednji dan sva se sestala z Neronejem in začela s pripravami za zimo.“

„In sta uspela?“

„Da. Predno so zapadli snežni zameti, so se priključili vsi iz Gemella Minore in imeli smo sko-

(Nadaljev. na str. 507)

SLOVENC PO SVETU

Binkoštno srečanje Slovencev v Nemčiji

„Mati Slovenija, tvoji smo sinovi“, je bilo geslo letošnjega binkoštnega srečanja Slovencev v Nemčiji. Letošnje srečanje je bilo že osmo in je bilo istočasno v Stuttgartu in Düsseldorfu. Udeležilo se ga je nad tri tisoč rojakov, od katerih so nekateri v Nemčiji začasno, drugi pa za stalno.

Slovenske maše v cerkvi sv. Jurija v Stuttgartu se je udeležilo 1200 Slovencev, popoldne pa jih je bilo v dvorani 2000. Direktor slov. duhovnikov v Franciji Nace Čretnik je somaševal s tremi duhovniki in v govoru podčrtal potrebo po srečanju z Bogom in s sorojaki. Po maši so bile še pete litanije Matere božje in pesem „Marija skoz' življenje.“

Družabna prireditev je bila v razstavišču na stutgartskem griču Killesberg. Prireditev je organiziral v glavnem slov. stutgartski župnik Ciril Turk, izpred mikrofona pa jo je vodil slov. ingolstadski župnik Feliks Grm. Popoldanska prireditev, ki se je začela ob treh popoldne, je obsegala pozdrav socialne delavke iz

Münchna, nastop odrasle in mladinske plesne skupine iz Holandske, petje moškega zbora iz Stuttgarta, igranje Planinskega kvinteta, „Pokaži, kaj znaš“, zabavna tekmovanja in srečolov.

V Düsseldorfu so se zbrali Slovenci iz Porurja in drugih severnih pokrajin Nemčije. Prireditev se je začela z mašo v športni dvorani. Somaševalo je pet slov. duhovnikov. Po maši je bil prosvetni program: spevoigro Vasovalci je pripravil slovenski duhovnik iz Oberhausna Pavle Uršič s svojimi pevci, nato so pa nastopili še otroci. Zatem se je začel družabni del srečanja, h kateremu je prišlo nad 800 rojakov. Prireditev sta organizirala duhovnika Ludvik Rot in Jože Bucik.

Binkoštno srečanje je vsako leto glavna prireditev za rojake v Nemčiji, ki zbere največ Slovencev in jo organizirajo slovenski dušni pastirji.

Praznik junakov

Mesec junij je med svobodnimi zdorskimi Slovenci vsako leto posvečen spominu žrtev zadnje vojne in revolucije in še posebej spominu 12 tisoč domobrancev, četnikov in civilistov, ki so jih ob koncu maja 1945 Angleži zvijačno vrnili v roke jugoslovanskih komunistov, ti pa so jih razorožene najprej sramotili in izstradali, nazadnje pa brez sleherne sodbe pomorili in zmetali v skupne grobove v Kočevskem rogu, v Teharjih in drugod po Sloveniji.

Na prvo nedeljo v juniju je bil v Buenos Airesu tudi letos spominski dan, posvečen protikomunističnim žrtvam. Slovenska radijska ura je prenašala domobranske pesmi in govor Pavla Fajfiĝe. Spominska proslava je bila v Slovenski hiši ob 16. uri. Vabilu Zedinjene Slovenije, ki organizira proslavo, se je odzvalo silno veliko rojakov.

Potek prireditve je vodil arh. Jure Vombergar. Predsednika borčevskih organizacij Ivan Korošec in Valentin Urbančič sta pred spomenik junakov položila venec, otroški zbor iz Slovenske vasi, ki ga vodi ga. Zdenka Jan, je pel žalostinke, msgr. Anton Orehar pa je vodil molitve za rajne.

V cerkvi Marije Lomagaj je bila nato koneiebrirana maša, med katero je prepeval pevski zbor „Gallus“ pod vodstvom dr. Julija Savellija. Z msgr. Oreharjem, ki je imel mašni govor, so somaševali Matija Borštnar, Matija Lamovšek, Gregor Mali, Andrej Prebil CM, Jure Rode in Jože Škerbec.

Tretji del proslave je bil v dvorani. Predsednik ZS Božo Starina je povedal, da pisatelj Karel Mauser, ki je bil napovedan za slavnostnega govornika, zaradi nenadne obolelosti ni mogel priti. Govoril

je namesto nje \dot{g} a Rudolf Smersu. Po govoru so odrski prizor „Moj dedek čaka name“ izvajali učenci Balantičeve šole iz San Justa pod vodstvom gđ \dot{c} . Angelece Klanšek. Za sklep so vsi navzoči zapeli Oče, mati, bratje in sestre.

II. kulturni večer SKA

Slovenska kulturna akcija se je ob svoji 20-letnici namenila seznaniti občinstvo z nekaterimi ustvarjalnimi člani SKA na svojih kulturnih večerih v obliki razgovora. II. letošnji večer je posvetila dr. Tinetu Debeljaku kot prevajalcu. Večer je pripravil in vodil Nikolaj Jeločnik. Debeljakove prevode pa so recitirali Pavči Eiletzeva, Nataša Smersujeva, Lojze Rezelj in Jeločnik. Razstavljene so bile tudi knjižne izdaje Debeljakovih pesniških prevodov.

Procesija sv. Rešnjega telesa

Naslednjo nedeljo po prazniku Rešnjega telesa in Rešnje krvi je vsako leto skupna procesija sv. Rešnjega telesa v zavodu Don Bosco v Ramos Mejiji. Prostorna cerkev in obširen vrt lepo služita v ta namen. Letos je tudi lepo sončno vreme omogočilo udeležbo rojakov iz vseh predelov Buenos Airesa.

Ob 10. uri je msgr. Anton Orehar somaševal z Gregorijem Malijem, Matijem Lamovškom in Francem Barletom.

Mel mašo je bilo ljudsko petje, ki ga je spremljal na harmoniju Štefan Drenšek. Po končani maši se je

razvila procesija po vrtu. Za križem so šli možje in fantje, otroci, pevci, narodne noše, ministranti, duhovniki z Najsvetejšim zakramentom, zastopniki društev in domov in dekleta ter žene. Štiri oltarje so napravile krajevne skupnosti iz San Justa, Castelarja, San Martina—Carapachaya in Ramos Mejije. Evangelije so peli krajevni dušni pastirji, msgr. Orehar pa je ob vsakem oltarju podelil blagoslov.

Igra „Krčmarica“

Dramatski odsek društva Slovenska vas je v režiji Cirila Jana uprizoril najprej na odru Hladnikovega doma (17., 18. in 19. maja) in nato v Slovenski hiši (8. junija) znano komedijo Carla Goldonija „Krčmarica“ (Mirandolina). Markiza je igral Slavko Reven, grofa Jože Černak, Fabricija Franci Stanovnik, viteza Ciril Jan, krčmarico Marija Stanovnik, sluš \dot{c} a Bogo Rozina, Hortenzijo Vera Adamič in Dejaniro Mojca Bavdek. Dobra izvedba zahtevnega dela je presenetila publiko, ki je režiserja in igralce nagradilo z navdušenim ploskanjem.

Mendoza

Dan slovenske pesmi so praznovali rojaki v Mendози v nedeljo 19. maja. V dvorani krajevnega slov. doma so imeli glasbeno prireditev z naslovom „Mendoza poje.“ Najprej so zapeli troje pesmi najmanjši, učenci otroškega vrta, ki ga vodi gđ \dot{c} . Francka Grintal. Za njimi so

odpeli učenci šole sv. Cirila in Metoda osem pesmi in za temi mladinski mešani oktet štiri pesmi. V 2. delu sporeda je mešani zbor pod vodstvom prof. B. Bajuka zapel 13 pesmi. Razveseljivo je, da je v slovenski mendoški skupnosti še toliko ljubezni do slovenske pesmi.

Alojzijeve proslava

V nedeljo, 23. junija, ob 4 popoldne je bila v Slovenski hiši vsakoletna Alojzijeve proslava, ki jo organizira šolski odsek Zedinjene Slovenije za šolsko mladino, starše in vse prijatelje mladine.

V cerkvi Marije Pomagaj je msgr. Anton Orehar daroval sv. mašo, pri kateri so peli otroci Slomškove šole pod vodstvom gđc. Anice Šemrov, po maši pa je bila v veliki dvorani otroška igra v treh slikah „Dva mašna strežnika“. Igrali so učenci Jurčičeve šole iz Carapachaya: Jožko Markež je igral 10-letnega Jezusa, mašna strežnika pa Janko Slabe in Pavlek Belc. Poleg otrok so igrali tudi starejši igralci; očeta Bernarda je igral Frido Benik, ki je igra tudi režiral. Janez Tršan je bil brat zakristan in Janez škulj oče prior. Delo in izvedba staugajala številni publikli.

SPZ Gallus

Slovenski pevski zbor Gallus je ob začetku nove pevske sezone izvolil naslednji odbor: predsednik Silvo Lipušček, podpredsednik Janez Je-

rebič, tajnik Joža Vombergar, namestnica tajnika Anica Rode, blagajnik Franc Malovrh, namestnica Marija Krajnik, arhivar Janez Rode, gospodar Ivan Starič, dirigent dr. Julij Savelli, njegova namestnica Anka Savelli-Gaserjeva.

Peročili so se:

od marca do junija 1974:

Janez Albreht in Metka Pavlovčič, Jože Cestnik in Andreja Brula, Franc Janez Willenpart in Martina Katarina Potočnik, Janez Habat in Mabel Fernández, Helena Jeločnik in Ricardo Piñeiro, Franc V. Simčič in Sonja Adrijana Kodelič, Kristina Grebenc in Carlos Módiga, Janez Golob in Saša Hartman, Silvija Čater in Ignacio Jorge Wowk, Jože Pugelj in Kristina Golob, Janez Jelenc in Mojca Prešeren, prof. Maruša Šimenc in Luciano Padovani.

HUDIČEV ADVOKAT

(Nadaljev. s str. 503)

raj tri tone zapečatenih živil v Favnovi votlini.“

Hipoma so zaplapolali spomini v zamišljenih očeh Blaisa Mereditha.

„V Favnovi votlini? Tam je pokopan, kajne?“

„Tam je pokopan.“ je ponovil Aldo Meyer.

(Bo še)

NOVICE IZ

SLOVENIJE

Duhovniški jubileji v ljubljanski nadškofiji

Letos obhajata srebrnomašniški jubilej, 25 let duhovništva, le dva duhovnika ljubljanske nadškofije: *Ivan Lovše* in *Franc Novak*. Pa še ta dva sta bila posvečena v Argentini. *Zlatomašnik* pa je samo eden: *Alozij Mav*, rojen 21. junija 1898 v Mengešu.

Janez Jenko — 10 let škof

Letos bo poteklo deset let, odkar je bil posvečen v škofa dr. *Janez Jenko*, apostolski administrator Slovenskega primorja. Rojen je bil v župniji Mavčice na Gorenjskem dne 5. maja 1910. V duhovnika je bil posvečen pred 40 leti in sicer 8. julija 1934. Najprej je kaplanoval v Kostanjevici, nato pa je bil skoraj šest let prefekt v škofovih zavodih v šentvidu. Leta 1940 je odšel

v Srbijo. Postal je gimnazijski katehet v Beogradu. Čez 2 leti je bil imenovan za svetovalca beograjske nadškofije. Leta 1949 je postal generalni provikar beograjske nadškofije, čez 7 let pa generalni vikar pri nadškofu dr. Ujčiču. Pred desetimi leti ga je Pavel VI. imenoval za apostolskega administratorja za goriški del v Sloveniji, kmalu zatem pa še za administratorja za tržaško-koprski in reški del. Vse tri administrature so se potem združile v administraturo Slovenskega primorja, upajmo pa, da bo kmalu koprška škofija.

Ozemlje apostolske administrature meri 4.306 km², prebivalcev pa ima ok. 225.000, od teh je ok. 210.000 katoličanov. Škofijskih in redovnih duhovnikov je v apostolski administraturi 181, redovnic pa 122. Dekanij je 16, župnij in duhovnij pa 205.

Vrsta ljubljanskih škofov in nadškofov

Ljubljanska škofija oziroma nadškofija je imela doslej 31 škofov oz. nadškofov. Prvi je bil *Sigmund Lamberg* (1463—1488), zadnji oz. sedanji *Jožef Pogačnik* (1963—), pred njim je bil škof in nadškof *Vovk* (1959—1963), pred *Vovkom* *Gregorij Rožman* (1930—1959), pred njim *Jeglič* (1898—1930).

Binkoštni prazniki po Sloveniji

Na binkoštno nedeljo, ko se ne le spominjamo, temveč tudi sami doživljamo prihod Svetega Duha, so

bile v vseh treh slovenskih stolnih cerkvah birmanske slovesnosti.

V ljubljanski stolnici je nadškofu *Pogačniku* pri birmanju pomagal škofov vikar za mesto Ljubljana *Jože Kvas*. Ta pastoralna novost je v veliki meri pripomogla, da je birma (bila je tu prvič med mašo) potekala v redu, zbranosti in brez zavlacovanja. Med slovesnostjo je stolni zbor z orkestrom izvajal Hilbertovo latinsko mašo.

Ljubljanski pomožni škof *Stanko Lenič* je birmoval v župniji sv. Petra v Ljubljani, mariborski pomožni škof *Grmič* pa v župniji sv. Rešnjega telesa v Mariboru.

Marksistična razlaga religije

V Sloveniji večkrat vladni ljudje govore o veri, seveda ne v krščanskem smislu, pač pa v marksističnem. 25. maja 1974 je npr. dr. Kerševan, marksistični filozof, boljše religiolog, po radiu „strokovno“ razlagal različne smeri raznih marksističnih razlag nastanka in obstoja religije.

V Sloveniji ni enakopravnosti

„Družina“ je 16. junija prinesla tile pismi, ki ponovno dokazujeta da ni enakopravnosti.

V 1. pismu stoji: „Nekje sem čital in v radiu slišal, da smo pri nas verujoči in neverujoči enakopravni.“

Da to ne drži, dokazuje pismo „Nedeljskega Dnevnika“. Od tam so

namreč prišli v začetku februarja k meni trije dopisniki Nedeljskega, da bi jim tedensko dajal vremenske napovedi, katere dajem v lokalni tednik Ptuj že čez dvajset let. Tako sem v Nedeljskega pisal od 10. februarja 1974 dalje.

Včeraj, 4. junija, pa sem dobil pismo od Nedeljskega s sledečo vsebino:

Ljubljana 3. 6. 1974

Spoštovani tov. Cestnik,

Zelo žal nam je, da moramo prekiniti vaše sodelovanje. Priznati moram, da se je vaše napovedovanje vremena že kar dobro vpeljalo. Toda po vaših izjavah v časniku „Družina“ smo bili deležni hude kritike, tako da nam ni preostajalo drugega kot ta neljuba odločitev o prenehanju sodelovanja. Upam, da boste skušali razumeti našo odločitev, pri čemer se vam za dosedanje sodelovanje še enkrat zahvaljujemo.

S tovariškimi pozdravi

Marjan Remic

odgovorni urednik: Nedeljskega

še nekje klije nasprotje proti vernim

V drugem pismu pa smo brali: „Vprašam Vas, ali je v članku „Kaj mi pomeni Jezus iz Nazareta“, bilo kaj protiustavnega. Mislim, da ne. Za mene pa je dokaz, da verni in neverni pred narodom nismo enakopravni. Še nekje klije nasprotje proti vernim, pa čeprav smo dobri in vsestransko zvesti državljani Jugoslavije.“

Alojz Cestnik

svetovne

novice

Spomenik Brezmadežne v Ekvadorju

V Ekvadorju grade največji spomenik na svetu in sicer spomenik Mariji Brezmadežni, ki je zavetnica ekvadorske države. Za spomenik, ki bo visok 30 metrov, je napravil osnutek španski kipar Augustino de la Herana.

Katoličani na Kitajskem

Po nekaterih podatkih naj bi na Kitajskem delovalo še 60 katoliških škofov. Peking je od 1967 brez škofa, ima pa dvajset duhovnikov. Škofijske posle vodi vikar Wang, ki je dejal avstrijskemu časnikarju, da prihajajo v 4 odprte kat. cerkve v Pekingu večinoma tuji diplomati. V nadškofiji je bilo prej 21 tisoč katoličanov. Imeli so 75 duhovnikov in enako število župnij.

Redovnice v Franciji

Število ženskih redovniških poklicev pada. Novinke pa ne prihajajo sedaj več toliko iz tradicionalno vernega kmečkega okolja, ampak iz mest in so profesorice, socialne delavke, uslužbenke, otroške negovalke. Najraje živijo kot redovnice v manjših skupinah in so tesno povezane z okoljem, v katerem delajo: s tovarno, bolnišnico, šolo.

Karl Rahner — 70-letnik

Znani katoliški teolog, jezuit dr. Karel Rahner praznuje letos svojo 80-letnico. Za njegovo delo se mu je zahvalila tudi škofovska konferenca ZR Nemčije. Na slavnosti je predsednik nemške škofovske konference kard. Döpfner imenoval Rahnerja „človeka žive vere“ in „nepodkupljivega pričevalca,“ ki naj še naprej ostane svetovalec škofov. Jubilant je napisal okrog 3000 knjig in razprav teološke vsebine, ki so veliko prevajana v vse svetovne jezike, in veliko prispeval tudi k poteku 2. vat. koncila.

Katoličani v Angliji

V Angliji je sedaj 4 milijone in 100 tisoč katoličanov. V zadnjih 3 letih se je število povečalo le za 32 tisoč. Nižji porast v Veliki Britaniji razlagajo tudi z ekumenskimi prizadevanji z anglikanci.

Redovniki v Nemčiji

Na 4. zasedanju vsenemške sinode so govorili o redovnicah in redovnikih. Kard. Höffner jih je povabil,

naj se bolj vključijo v pastoralno delo na vseh področjih življenja. Redovniki imajo v Nemčiji manj poklicev kot drugod po svetu, sedaj je redovnikov in redovnic okoli 90.000.

Kardinal Suenens časnikarjem

Letos je društvo belgijskih katoliških časnikarjev obhajalo 75-letnico. Pri jubilejni maši je kardinal Suenens, nadškof v Bruslju (Belgija), označil časnikarja kot „zgodovinarja sedanjosti“. Poklieno usposobljen mora znati postaviti sedanje dogodke v splošni zgodovinski, kulturni, verski in politični okvir. Katoliškim časnikarjem je želel še več: da ne bi bili samo zgodovinarji sedanjosti, ampak tudi glasniki Cerkve, katera hoče biti zvesta evangeliju in spolniti pričakovanje človeštva.

Ekumenski red

V Assisiju, kjer je živel in deloval sv. Frančišek, se pripravljajo na ustanovitev novega — ekumenskega reda. V njem bodo poleg frančiškancev, kapucinov, minoritov in tretjerednikov tudi anglikanski in luteranski frančiškani. Zamisel so že odobrili predstojniki vseh redov, podprl pa jo je tudi asiški škof.

Zanimanje ruske mladine za vero

Moskovska Pravda je v marcu pisala o vernosti ruske mladine. List ugotavlja, da med mladimi vse bolj raste zanimanje za verska vprašanja, po drugi strani pa je vedno več mladih indiferentnih do ateizma.

Razloge za takšne vplive vidi Pravda v ruskih pisateljih, umetnikih in skladateljih predrevolucijskega obdobja, ki so bili verni, pa tudi v dejstvu, da ima mladina priložnost videti cerkvene umetnine. Svoje pa po pisanju tega časopisa prispevajo tudi cerkveni krogi, ki skušajo dokazati, da je bila Cerkev v preteklosti varuhinja narodnega duha.

Pravda sodi, da bi morali ruski filozofi, pisatelji in kulturni delavci bolj opozarjati doraščajočo mladino na razlike med „versko ideologijo in kulturnimi vrednotami, ki so se rodile v verskem omotu.“

Namesto vojaškega roka

V Avstriji pripravljajo zakon, na podlagi katerega bo mogoče vojnim obveznikom namesto služenja vojaškega roka v primerih „duhovne stiske“ (če kdo po vesti ne more prijeti za orožje) opraviti državljansko dolžnost tako, da bodo služili določeni rok v socialni službi ali službi v korist bližnjemu. Menijo, da bo zakon začel veljati s prihodnjim januarjem. Zveza katoliške mladine je zakon pozdravila.

Verska svoboda v Avstraliji

Duhovniški svet nadškofije Sydney (Avstralija) je protestiral proti vključitvi poglavja o veri v zakon o človeških pravicah. Zakon zahteva, da se mora „bogoslужje prilagoditi določbam glede časa, kraja in načina.“ Proti tem omejitvam so duhovniki skupaj protestirali v pismu ministrskemu predsedniku.

**KJE
JE
KAJ**

DUHOVNO ŽIVLJENJE

UVODNIK	Ob smrti arg. predsednika gen. Perona ...	449
IZ ŽIVLJENJA CERKVE	Pavel VI.: Krst je zaveza za vse življenje Škofovska konferenca Jugoslavije: Prenova in sprava	450 464 478
SODOBNA VPRAŠANJA	Skušnjava „novega krščanstva“	453
	Argentinski skofje o nasilju	476
	Samoupravljanje v podjetjih	482
RAZNO	Pismo Duhovnemu življenju	462
	Makabejski bratje, zgled mučencev vseh časov	474
	Kristjani anglikanci	480
	Kaj pravite?	487
V DRUŽINI	Krščansko urejanje rojstev	491
	Zakon, skrivnost zavita v ljubezen	493
ZA MLADINO	V jutru se začne življenje	495
	Zakaj ne smem vedeti?	497
	Greš, Jezus, z menoj?	498
ROMAN	Hudičev advokat	499
NOVICE	Slovenci po svetu	504
	Med nami v Argentini	505
	Novice iz Slovenije	508
	Svetovne novice	510

Leto XLI
številka 5

Avgust 1974
Agosto Nº 8

„Duhovno življenje“

je slovenski verski mesečnik, ki ga izdaja konzorcij (msgr. Anton Orehar); urejuje uredniški odbor.
Editor responsable: msgr. Antonio Orehar, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

Registro de la Propiedad Intelectual No. 843.966.
Tiska Vilko s. r. l., Estados Unidos 425, Buenos Aires, Argentina.

Poverjeniki:

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires.

ZDA: Rev. Julij Slapšak, 6019 Glass Ave., Cleveland, Ohio 44103, USA.

Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA.

KANADA: Ivan Marn, 131, Treeview Drive, Toronto 14, Ontario, Canada.

TRST: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia.

ITALIJA: Zora Piščanec, Riva Piazzutta 18, Gorzija, Italia.

AVSTRIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

Naročnina:

Celotna naročnina v **Argentini** in **obmejnih državah** je zaradi sedanjih gospodarskih razmer s 1. avgustom zvišana na 126.— pesov. Vse naročnike, posebej pa še tiste, ki so letošnjo naročnino že plačali, prosimo, da prispevajo v tiskovni sklad; v **ZDA** in **Kanadi** 9 dolarjev; v **Avstriji** 160 šillingov; v **Italiji** 3.500 lir; drugje protivrednost dolarja.

Denarna nakazila na naslov:

Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina.

NASLOVNA STRAN „Duhovnega življenja in „Božjih stezic“: arh. Jure Vombergar; stalna zaglavja: Stane Snoj.

